Rapport

Publikundersökning 2024

Ungas filmvanor på fritid och på skoltid

Olof Dannetun, analytiker, olof.dannetun@filminstitutet.se , Malin Nygren, Barn och unga: malin.nygren@filminstitutet.se

Svenska Filminstitutet

Bakgrund

Varje år gör Filminstitutet en Publikundersökning. Den innefattar 130 respondenter i åldern 15-19 år, vilket är för få för att dra några stora slutsatser kring just deras filmvanor. Filminstitutet har också i många år gjort en skolbiorapport, där kommunala aktörer svarat kring skolbio i sin kommun.

Denna ***Publikundersökning – Ungas filmvanor på fritid och skoltid*** fördjupar ungas egna svar kring publikvanor, både på fritiden och på skoltid för att bredda bilden och fördjupa kunskap om ungas filmvanor, specifikt om långfilm.

Ytterligare en anledning till denna undersökning är att andra aktörers undersökningar inom detta fält tenderar att slå ihop film och tv-serier, vilket gör det svårt att läsa ut enbart filmvanorna hos unga.

Svenska Filminstitutet

Om undersökningen

- Undersökningen genomfördes som en enkät och har 838 respondenter mellan 15-19 år från hela Sverige genom Norstats webb-panel.
- Svaren är insamlade i augusti 2024, i samband med skolårsstarten.
- Enkäten innehöll 30 frågor relaterade till film och dess användning i skolan.
- Alla respondenter är födda mellan 2001-2005 för att säkerställa att ingen gått ut gymnasiet för ett år sedan.
- När respondenter delas upp i gymnasium och högstadium är detta en indikation på var respondenten gick det de senaste 12 månaderna.
- Frågorna i enkäten har stämts av med en referensgrupp av unga, för att nå träffsäkerhet och öka förståelsen för de som ska svara.

Svenska Filminstitutet

Innehåll

Filmtittande – frekvens och genre..... s 5 - 8

Varför och vilken film..... s 9 -15

Visningsfönster…… s 16 -17

Film på skoltid och skolbio……..... s 18 - 23

Filmskapande ……..... s 24 - 27

Mediavanor ……. s 28 - 30

Kunskap och intresse för film ……. s 31 - 33

Svenska Filminstitutet

Filmtittarfrekvens hos unga svenskar

I genomsnitt ser unga svenskar 34 långfilmer om året. Jämfört med 32 långfilmer om året för hela populationen (ålder 15-74 H1 2023).

- Ungdomar tittar frekvent på långfilm och en majoritet, 81 procent, uppger att de ser långfilm minst en gång varje månad. Denna siffra är 75 procent för hela populationen.

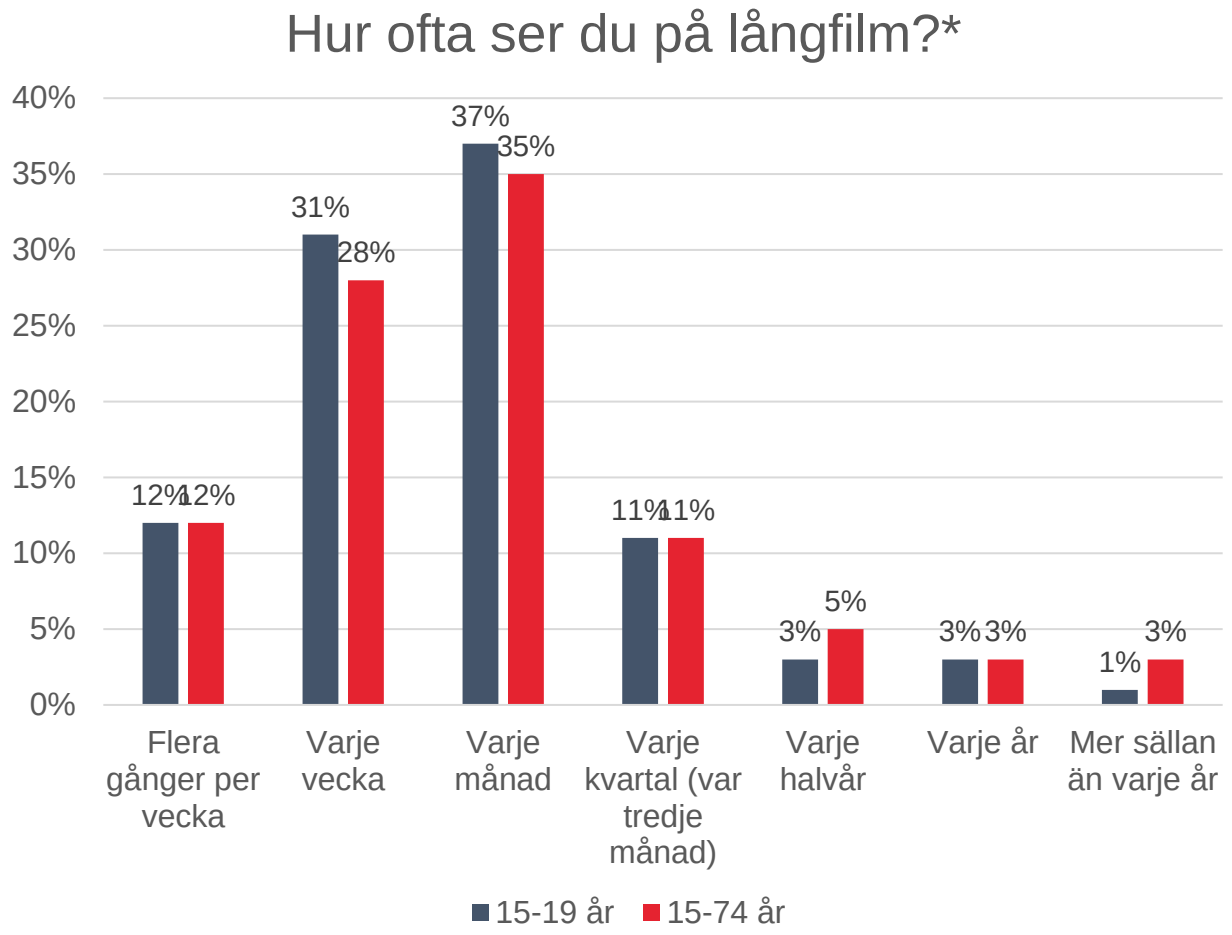

Siffrorna för hela populationen är tagna från Svenska Filminstitutets publikundersökning från juni 2023

Svenska Filminstitutet

Genrepreferenser hos unga skiljer sig från hela populationen

- Ungdomar är mycket mer intresserade av Action och Sci-fi/Skräck jämfört med hela Svenska populationen. De har även en tydligare preferens för komedi och romantiska filmer.

- Drama, Dokumentärer och Thrillers är inte lika intressanta för ungdomar jämfört med hela populationen.

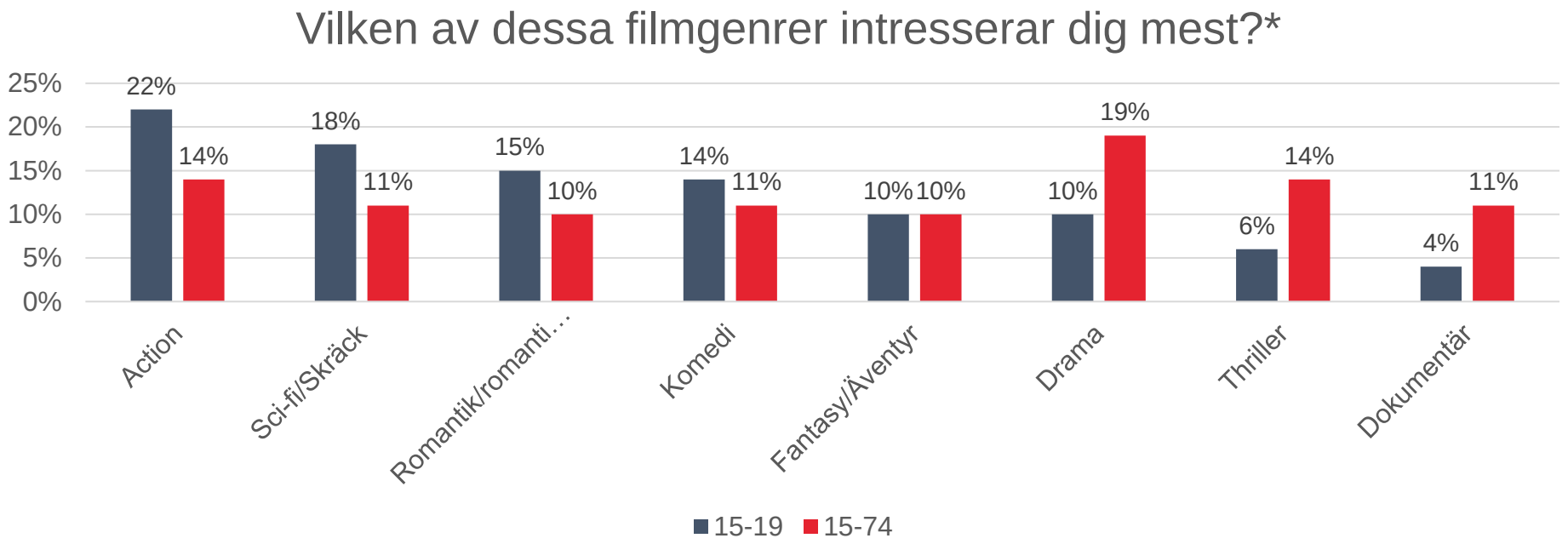

**Siffrorna för hela populationen är tagna från Svenska Filminstitutets publikundersökning från juni 2023*

Svenska Filminstitutet

Genrepreferenser och filmtittarfrekvens en annan stor skiljelinje bland långfilm

- Personer som är främst intresserade av Sci-fi/skräck ser flest filmer per år bland respondenterna. Hela 40 filmer per år i genomsnitt.
- Personer intresserade av Thrillers ser i genomsnitt 39 filmer per år.
- Genomsnittet för alla svenska ungdomar var 34 filmer per år. Under denna gränsen hamnar de som är mest intresserade av Drama, Action, Romantik och Dokumentärer.

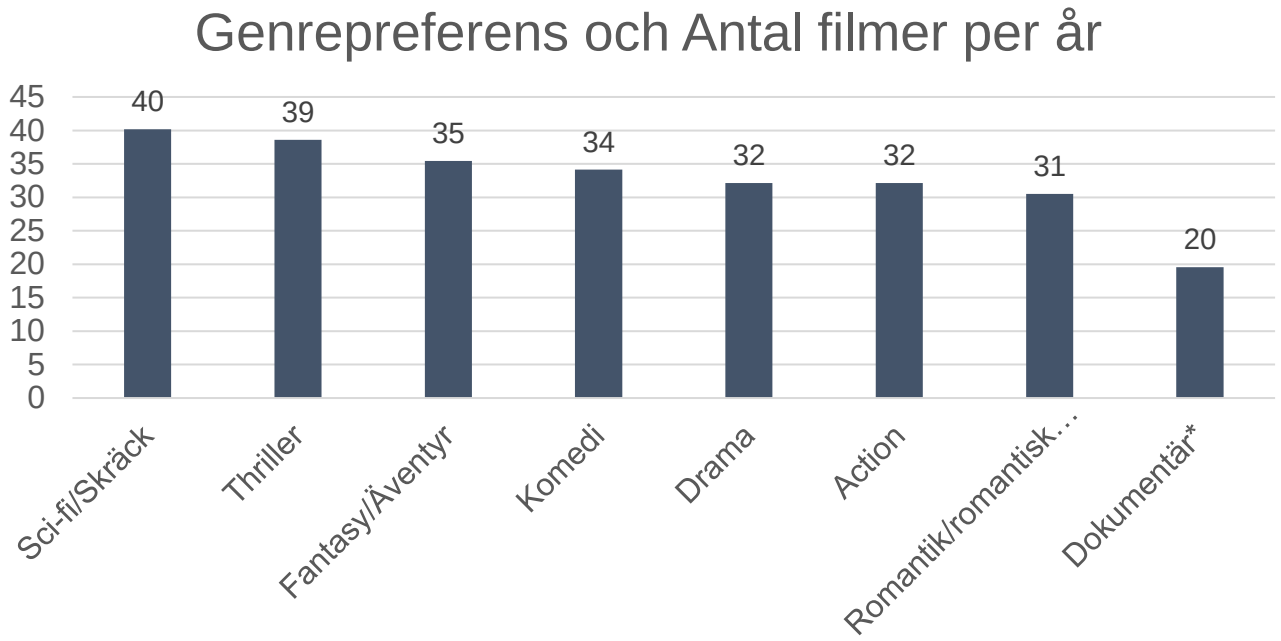

**Endast 33 personer har valt dokumentär som genren de är mest intresserade av. Det är därför svårt att dra faktiska slutsatser om denna grupp.*

Svenska Filminstitutet

Genrepreferenser och filmtittarfrekvens en annan stor skiljelinje bland långfilm

- Nästan oavsett genrepreferens så ser över 80 procent av ungdomar åtminstone en långfilm i månaden
- Romantik/romantiska komedier, Fantasy/Äventyr och Dokumentär urskiljer sig här. Särskilt dokumentär där endast hälften ser minst en film varje månad.
- Bland personer som främst är intresserade av Fantasy/äventyr så svarar hälften att de ser minst en film varje vecka men tappar därefter snabbt till mindre frekvent tittande.

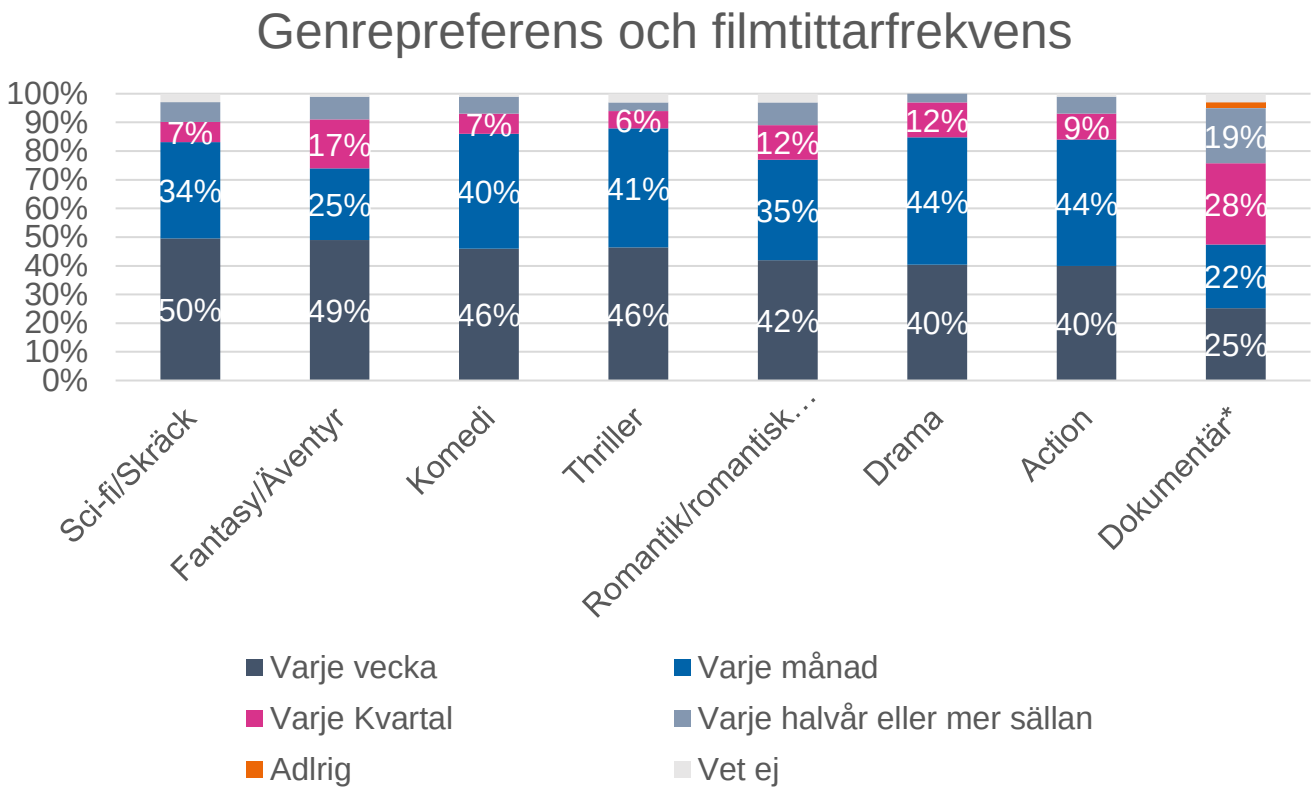

**Endast 33 personer har valt dokumentär som genren de är mest intresserade av. Det är därför svårt att dra faktiska slutsatser om denna grupp.*

Svenska Filminstitutet

Främsta anledningarna till att se en specifik film

Sociala medier är den främsta orsaken till att man väljer att se en specifik film, speciellt vanligt är detta hos högstadieelever. Följt av exponering på streaming plattformar.

Detta indikerar vikten av dessa sorters plattformar för att nå ungdomar och skapa intresse för specifika filmer.

Word of mouth och sociala nätverk är också viktiga för att skapa intresse hos unga. Vänner, att filmen är en snackis, och familj är alla viktiga i att få ungdomar att se en specifik film.

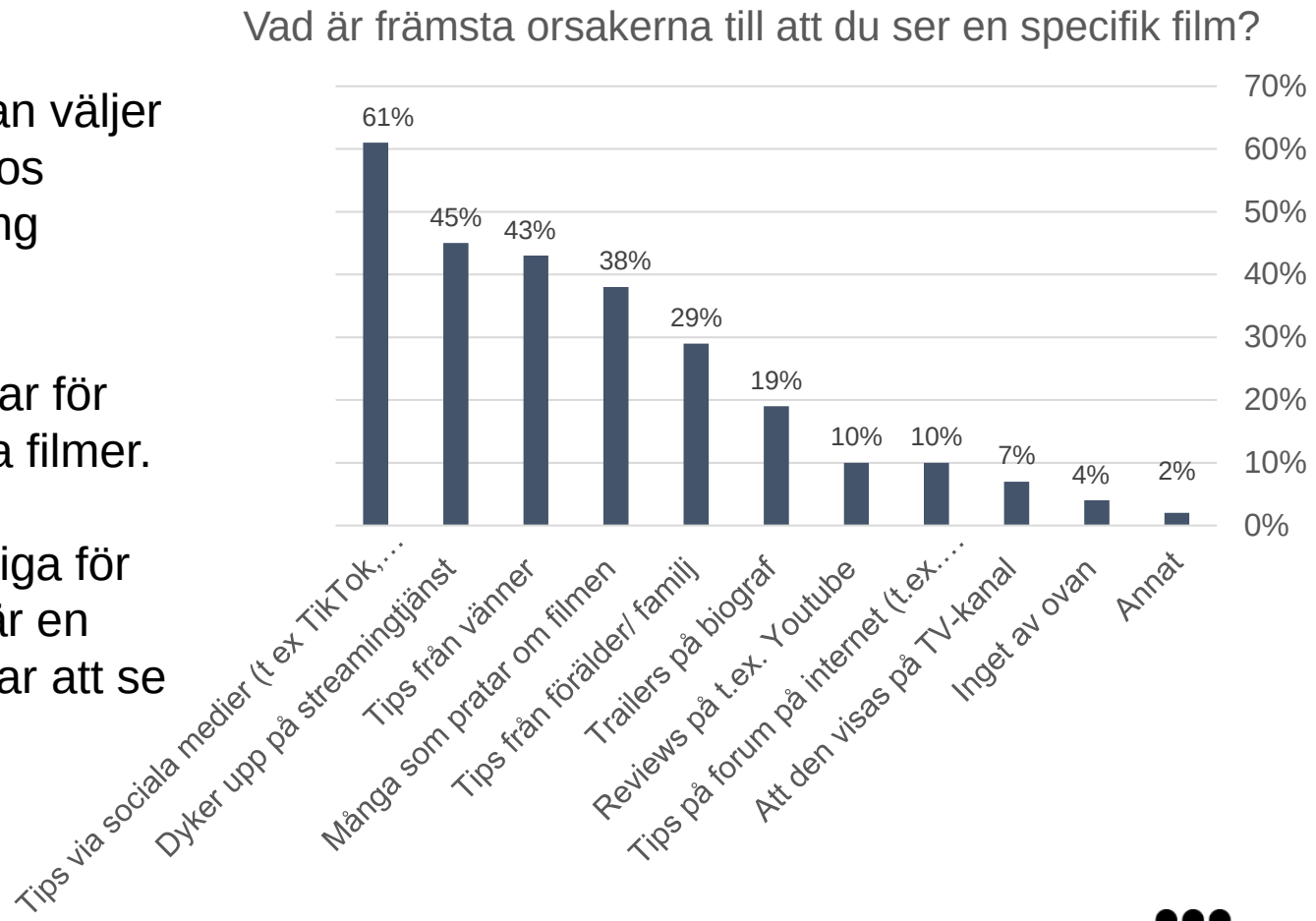

Svenska Filminstitutet

Främsta anledningarna till att se en specifik film

- kopplat till kön.

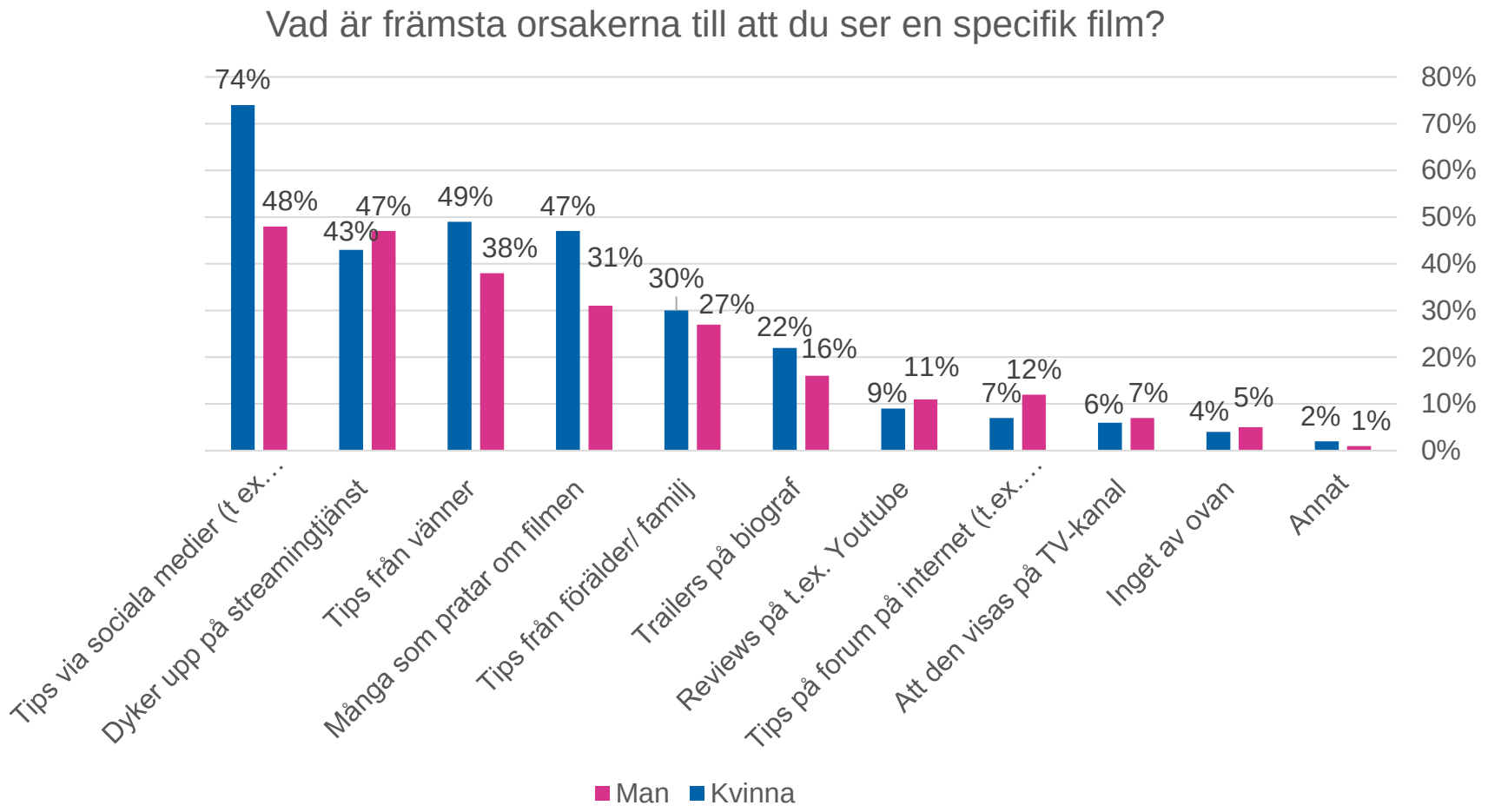

Svenska Filminstitutet

Främsta anledningarna till att se en specifik film

- Jämförelse gymnasie och högstadie

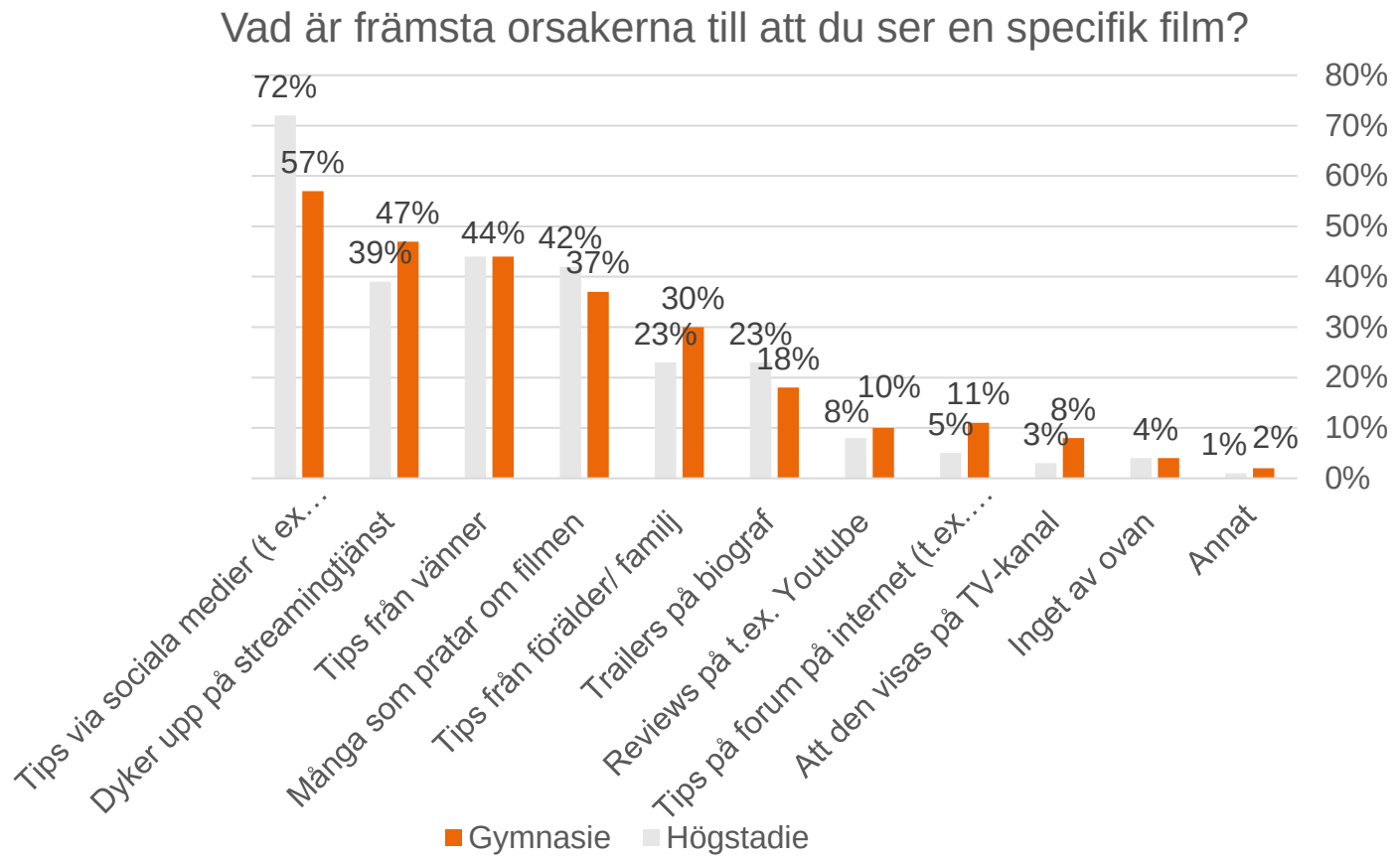

Svenska Filminstitutet

Vad mer skapar intresse att vilja se en film?

Handling, Genre och kända skådespelare är ledande anledningar som brukar få unga svenskar att vilja se en film.

Det råder stora skillnader mellan könen.

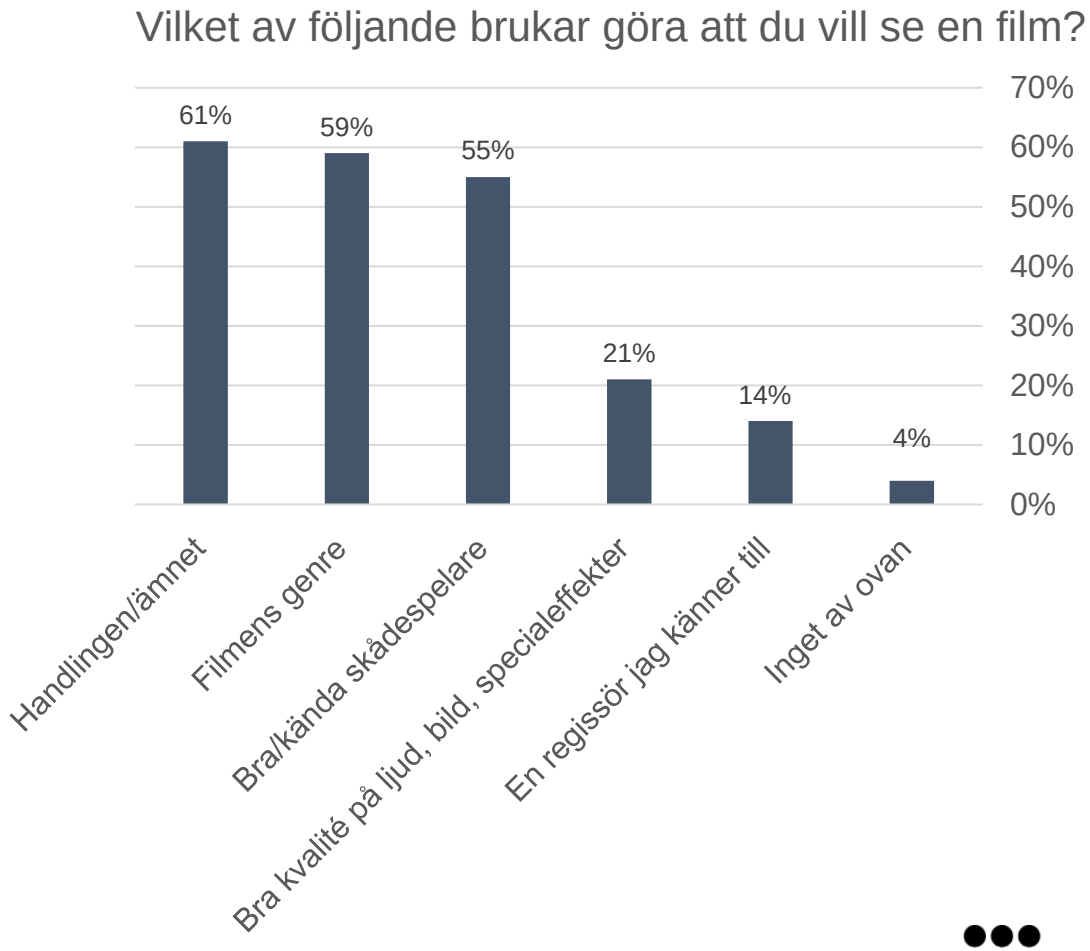

Svenska Filminstitutet

Vad mer skapar intresse att vilja se en film?

Handling, Genre och kända skådespelare är ledande anledningar som brukar få unga svenskar att vilja se en film

Det råder stora skillnader mellan könen. Där unga män uppger att ljud, bild, specialeffekter samt regissör spelar i högre utsträckning roll än vad det gör för unga kvinnor.

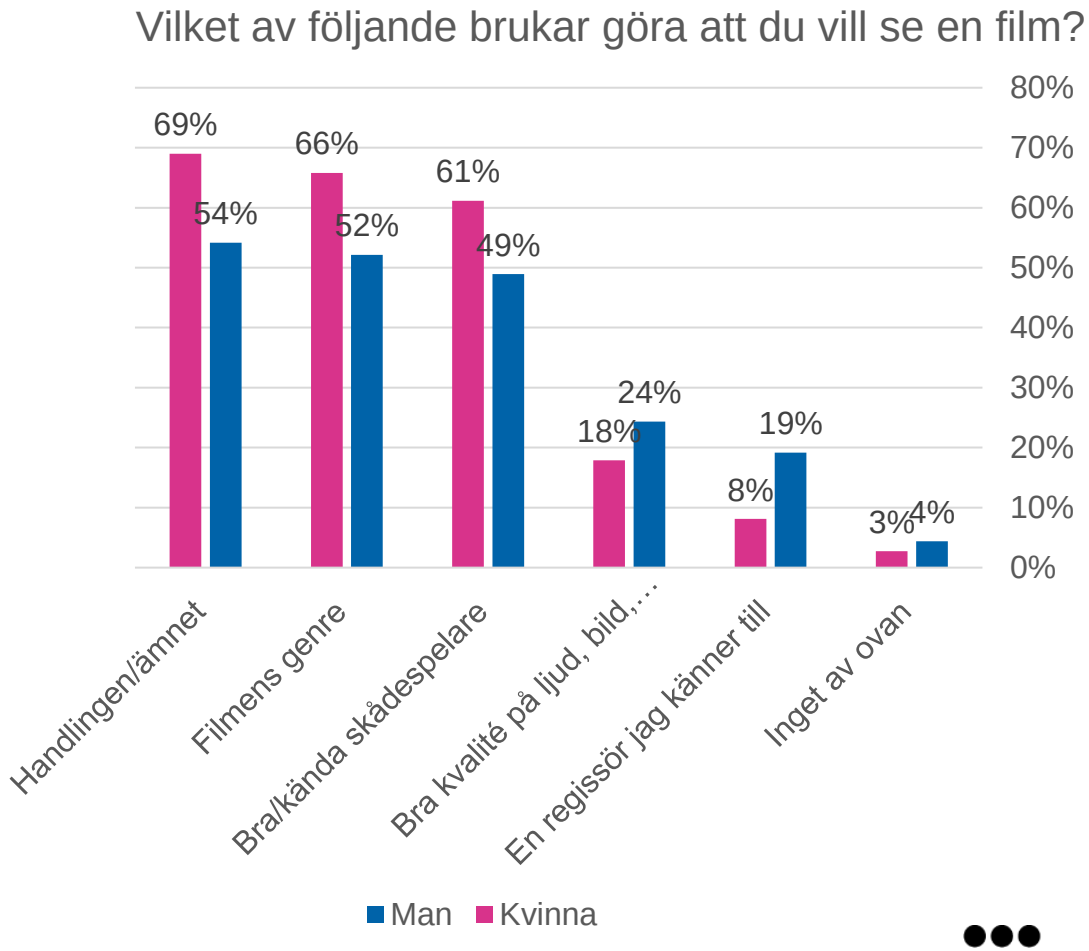

Svenska Filminstitutet

Vad för slags långfilmer tittar ungdomar på?

- 10 procent av unga svenskar har de senaste 12 månaderna sett en äldre film, en svensk film och en film från ett icke-engelskspråkigt land.
- 79 procent uppger att de har sett en film från USA, Storbritannien eller annat engelskspråkigt land.
- 51 procent har uppger att de sett en svensk film.
- 19 procent har sett en film från ett icke-engelskspråkigt land.

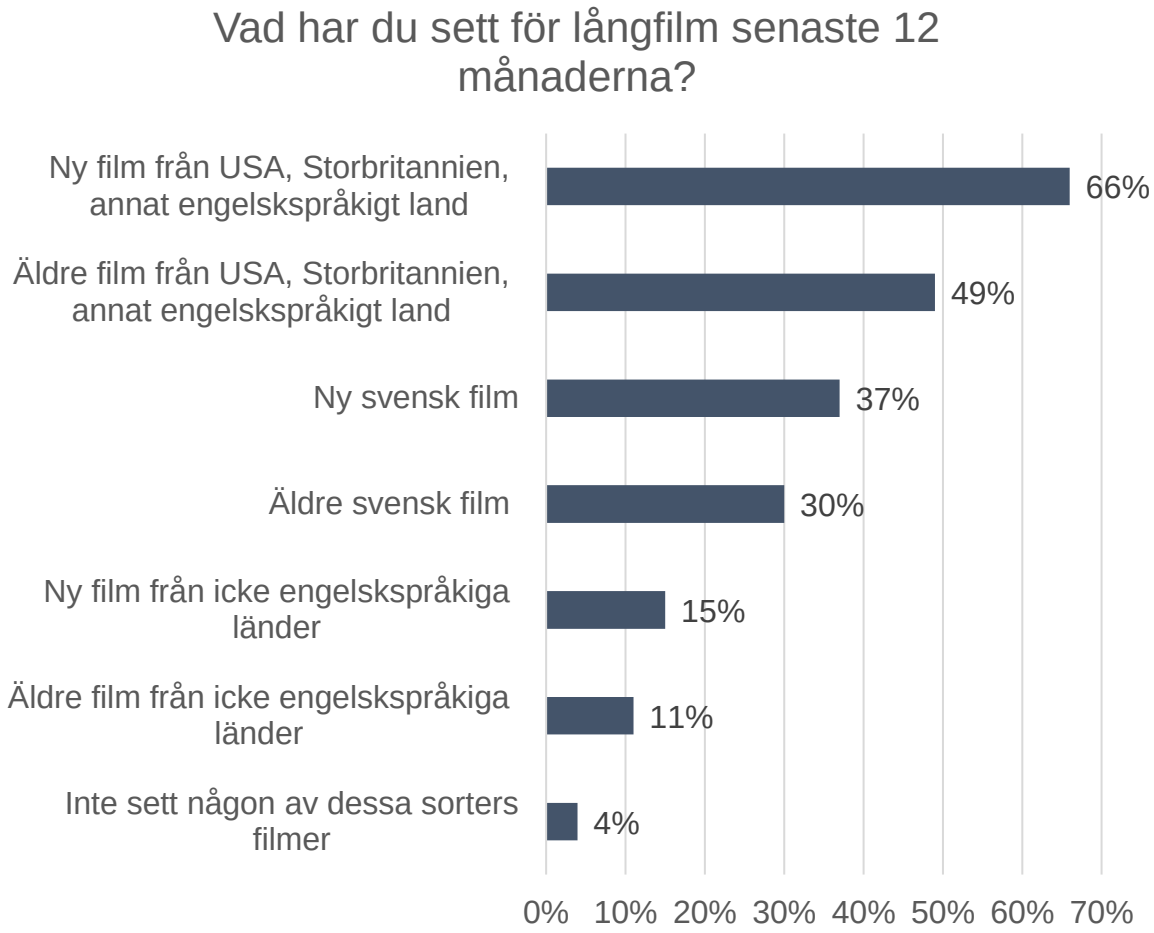

Svenska Filminstitutet

Tittar unga svenskar på äldre filmer?

- Nästan en femtedel, 18 procent, av svenska ungdomar uppger att de inte har sett någon film som släppts innan 2010.
- 3 procent av unga svenskar uppger att de har sett en stumfilm de senaste 12 månaderna

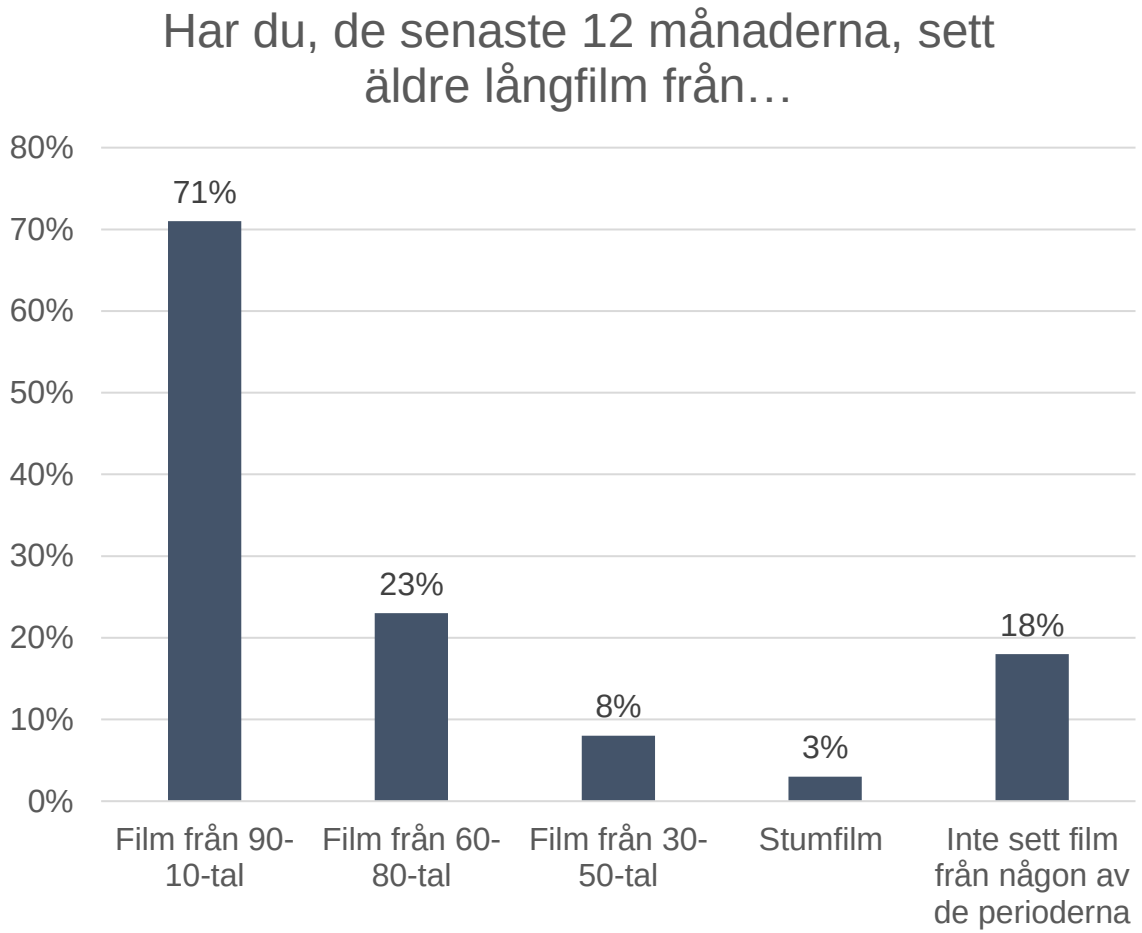

Svenska Filminstitutet

Vilket visningsfönster du använder oftast för att se långfilm?

- Streamingtjänster via abonnemang är det vanligaste visningsfönstret som ungdomar använder för att se film.
- Även om det inte är högt rankat, så har två tredjedelar rankat Webbsidor/tjänster/IPTV med piratkopierat innehåll som ett visningsfönster de använder för att se långfilm.
- Biograf hamnar på andraplats som det visningsfönster som man använder oftast för att se på långfilm. Men kommer på tredjeplats totalt sett efter gratis webb-TV / play-tjänster.

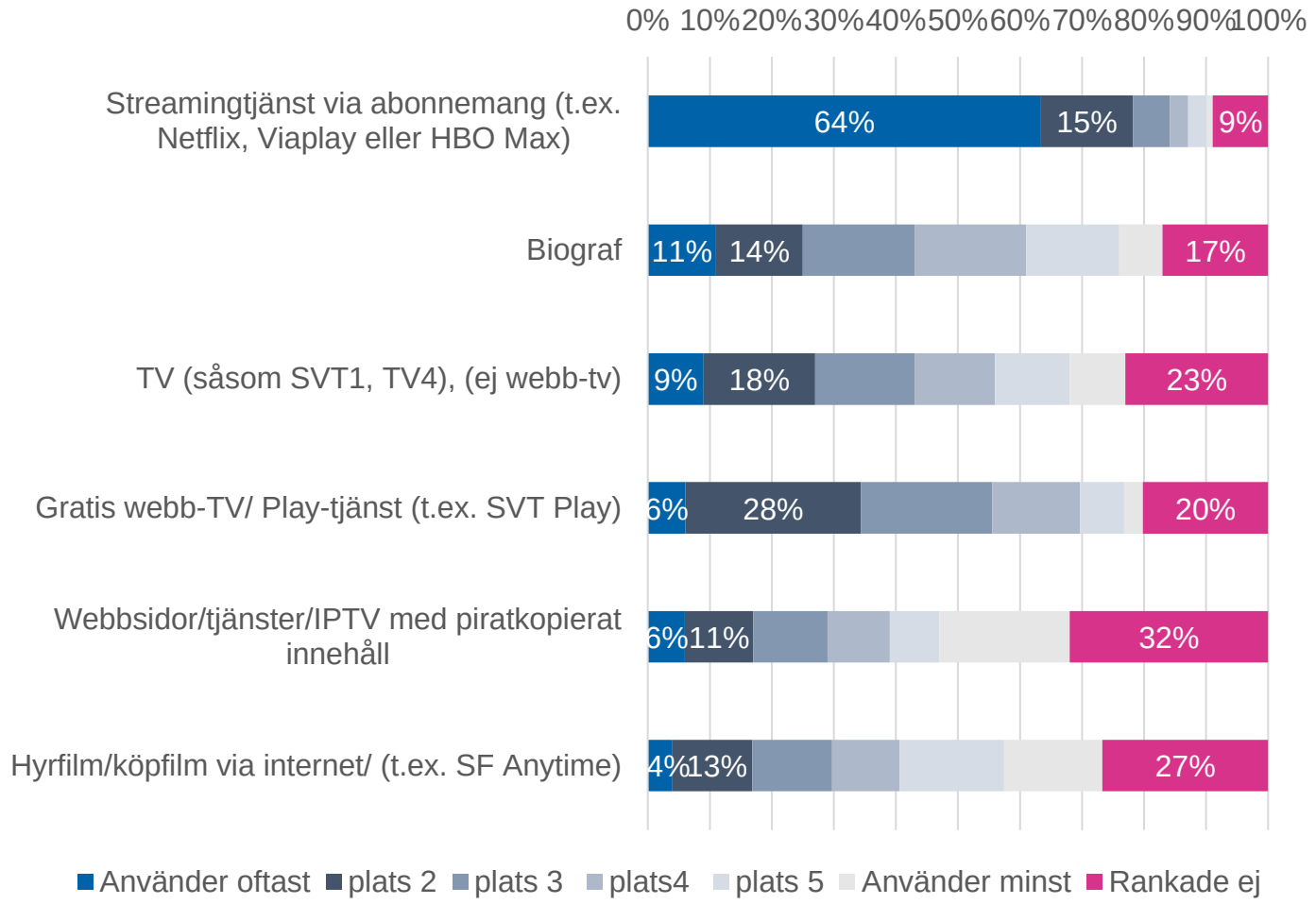

Svenska Filminstitutet

Vilket visningsfönster du använder oftast för att se långfilm?

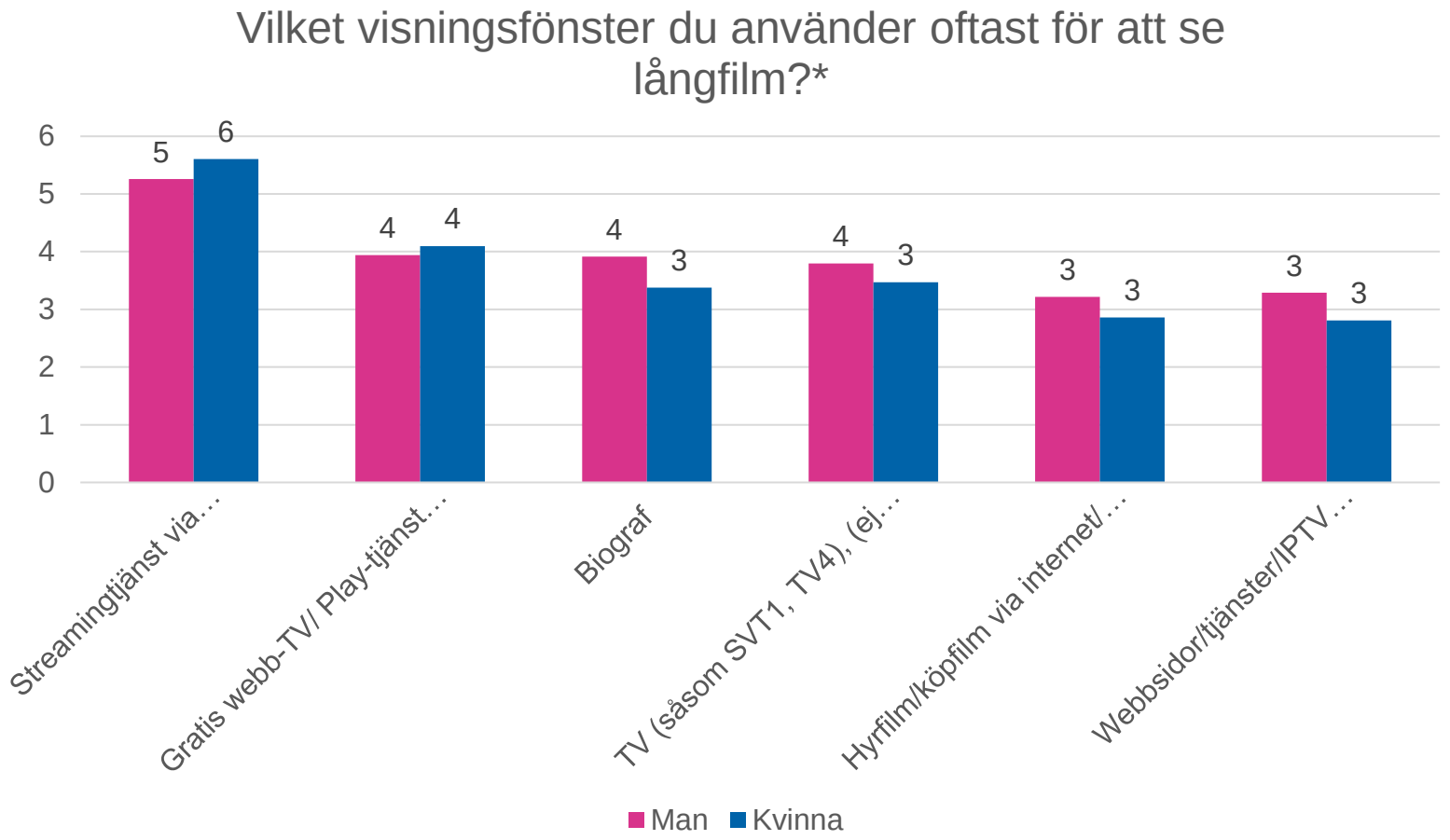

*Medelrank per alternativ exklusive respondenter som ej rankat alternativen

Svenska Filminstitutet

Vilket visningsfönster du använder oftast för att se långfilm?

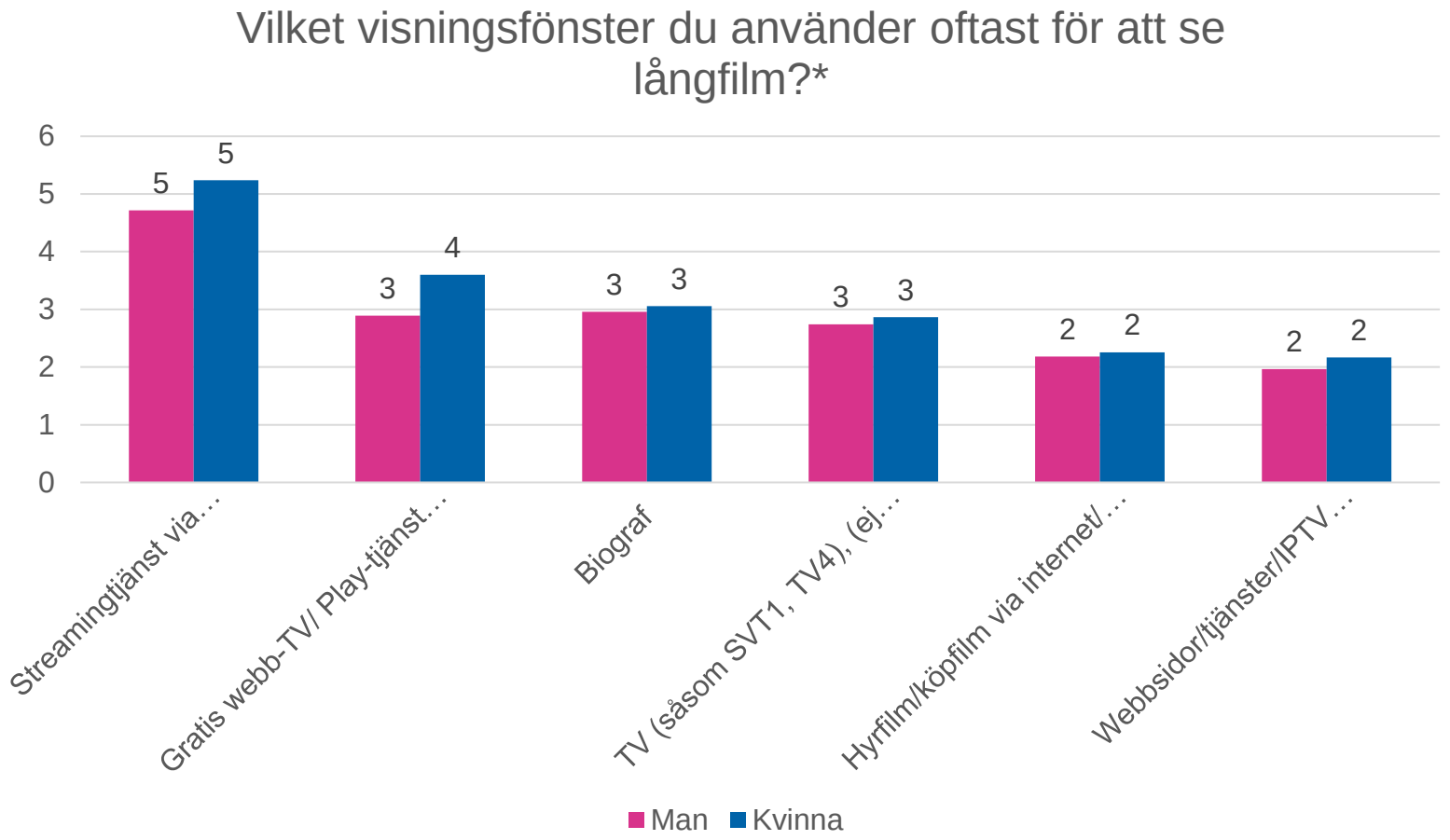

*Medelrank per alternativ inklusive respondenter som ej rankat alternativen

Svenska Filminstitutet

Hur mycket långfilm ser unga svenskar under skoltid?

- Två tredjedelar av unga svenskar har sett långfilm under skoltid de senaste 12 månaderna
- Vanligast att kolla på långfilm under skoltid är det på högstadiet. Där nästan 80 procent av svarande uppger att de har sett långfilm under skoltid.
- Siffrorna reflekterar inte nödvändigtvis tittande i undervisningssyfte.
- En fjärdedel uppger att de inte har sett långfilm under skoltid de senaste 12 månaderna

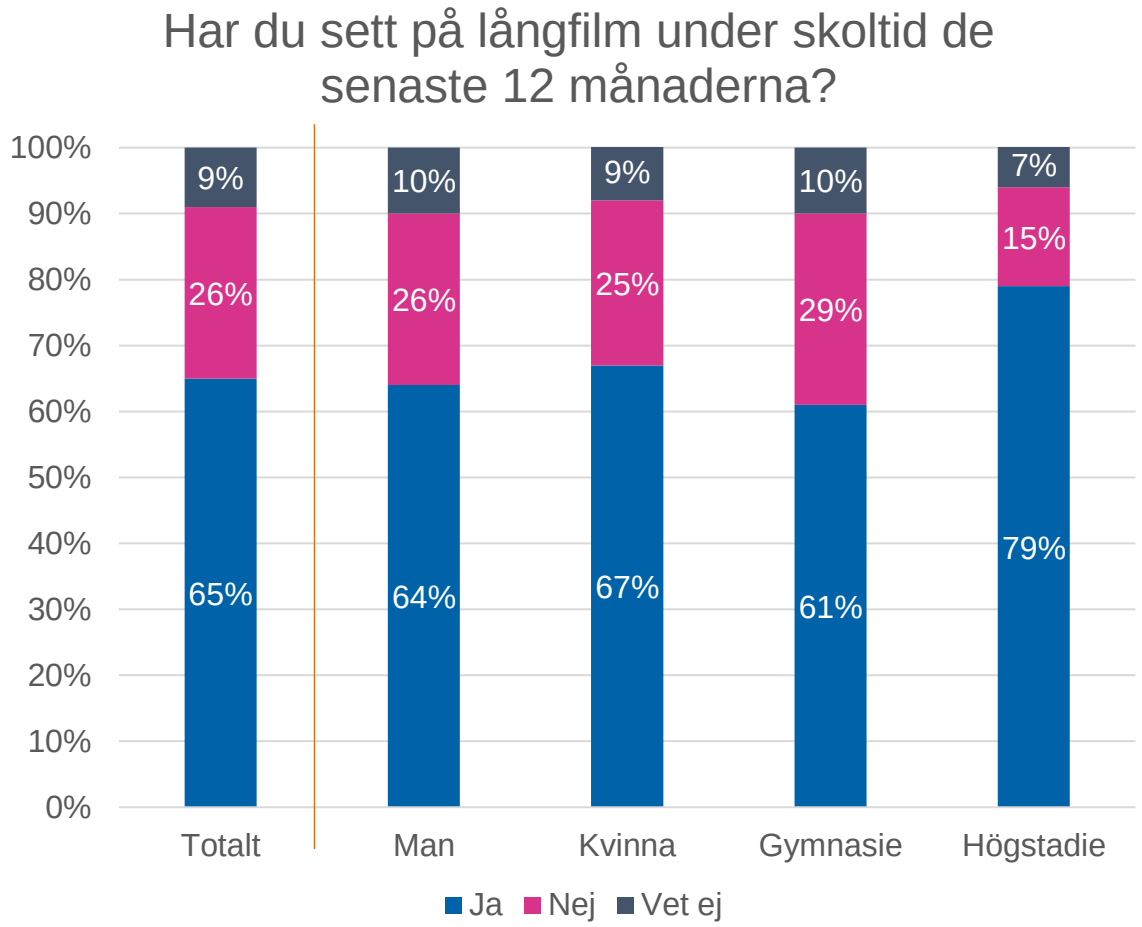

Svenska Filminstitutet

Hur mycket långfilm ser unga svenskar under skoltid?

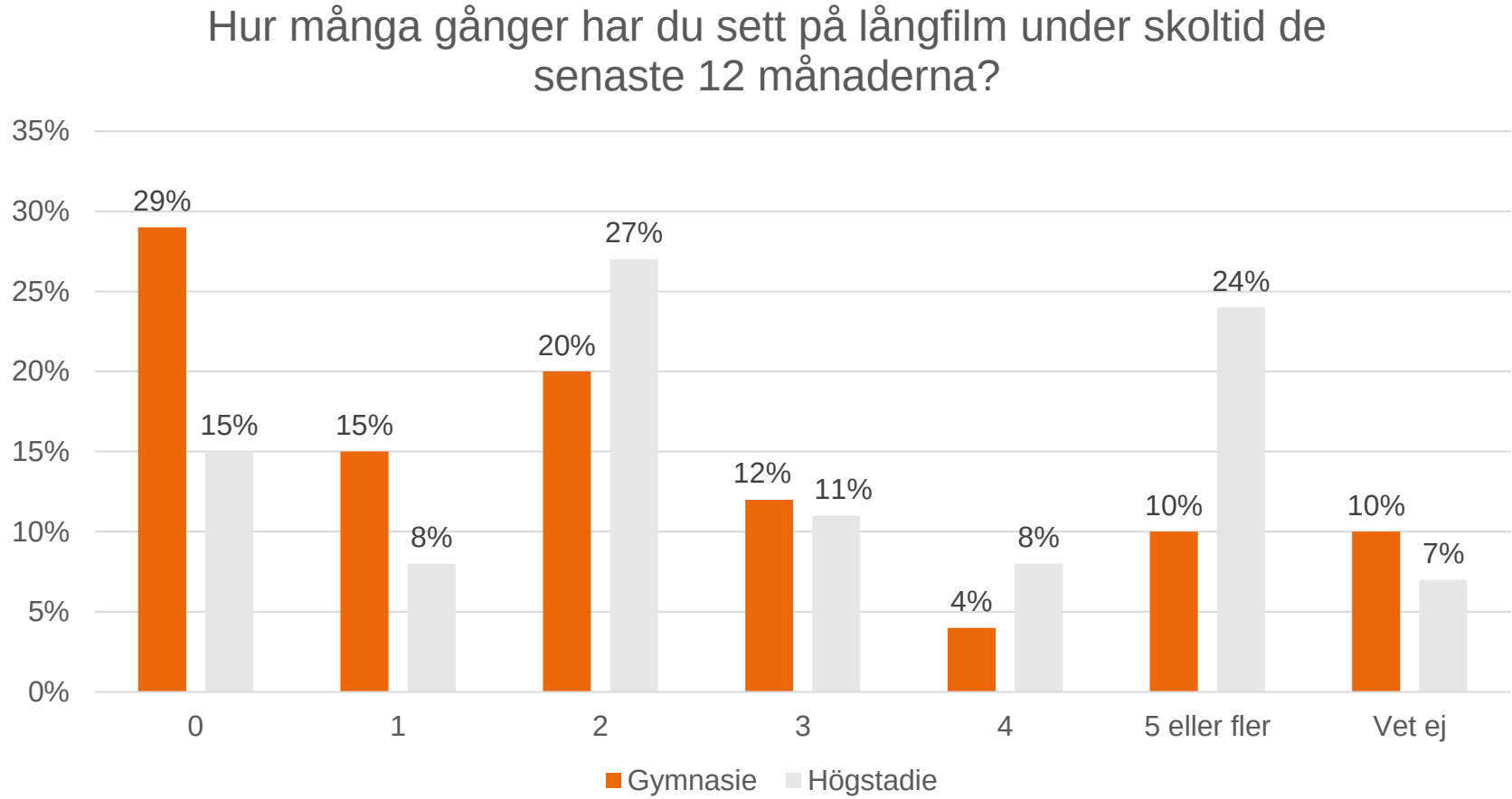

Svenska Filminstitutet

Varför brukar unga svenskar se film under skoltid?

- De vanligaste anledningarna att se film i skolan är för att diskutera och analysera själva filmen och dess innehåll och för att belysa/informera om en viss del i undervisningen
- En fjärdedel av respondenterna valde båda dessa alternativ
- Paus i undervisningen är även det en stor del av filmtittandet i skolan.
- Bland de som svarat annat är majoriteten av svaren nära paus i undervisningen, då många skrivit att det varit i slutet av terminen och läroplanen är fullföljd.

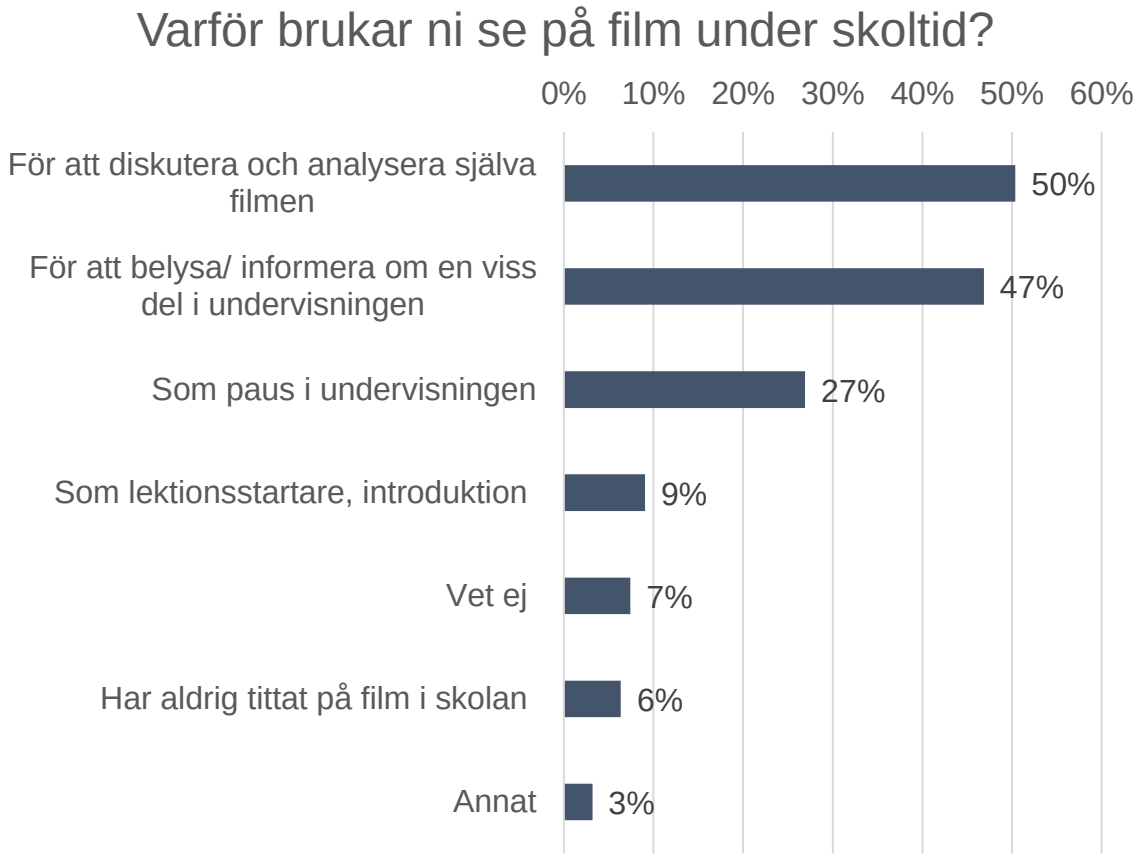

Svenska Filminstitutet

Filmhandledningar

- Av de som sett film under skoltid de senaste 12 månaderna uppgav 60 procent att de sett någon av utvalda filmer som vi har filmhanledningar till under skoltid.
- Av samtliga respondenter, dvs oavsett om de sett film under skoltid eller inte de senaste 12 månaderna, var den siffran 39 procent.
- Av de 86 filmer som går att uttyda från alternativet ”Annat” så finns filmhanledningar på 27 stycken av filmtitlarna alltså 31 procent.

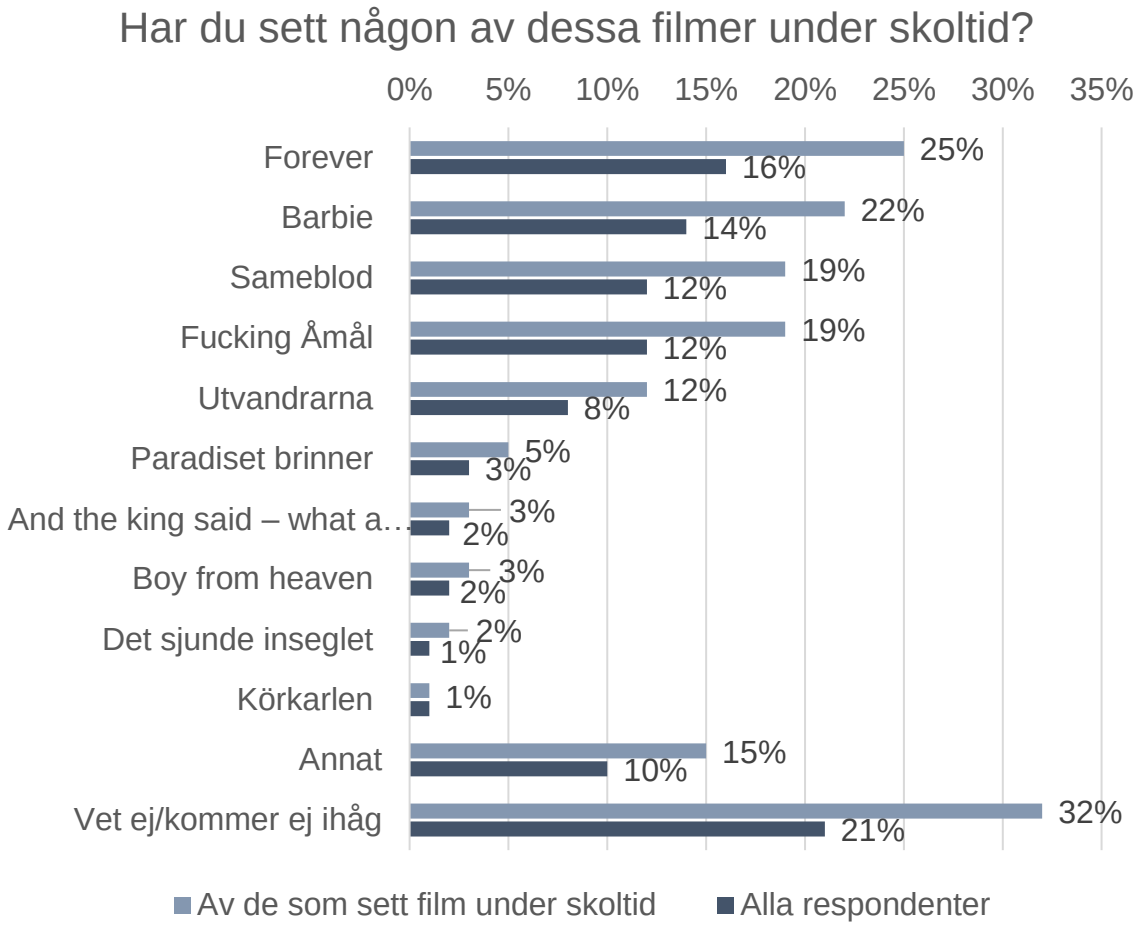

Svenska Filminstitutet

Hur många gånger har unga svenskar sett bio med skolan?

- En tredjedel av svenska ungdomar uppger att de inte har sett någon film på bio under sin skolgång.
- Samtidigt så har nästan en tiondel av svenska ungdomar sett på bio med skolan åtminstone en gång per år.
- Geografiskt finns större skillnader.

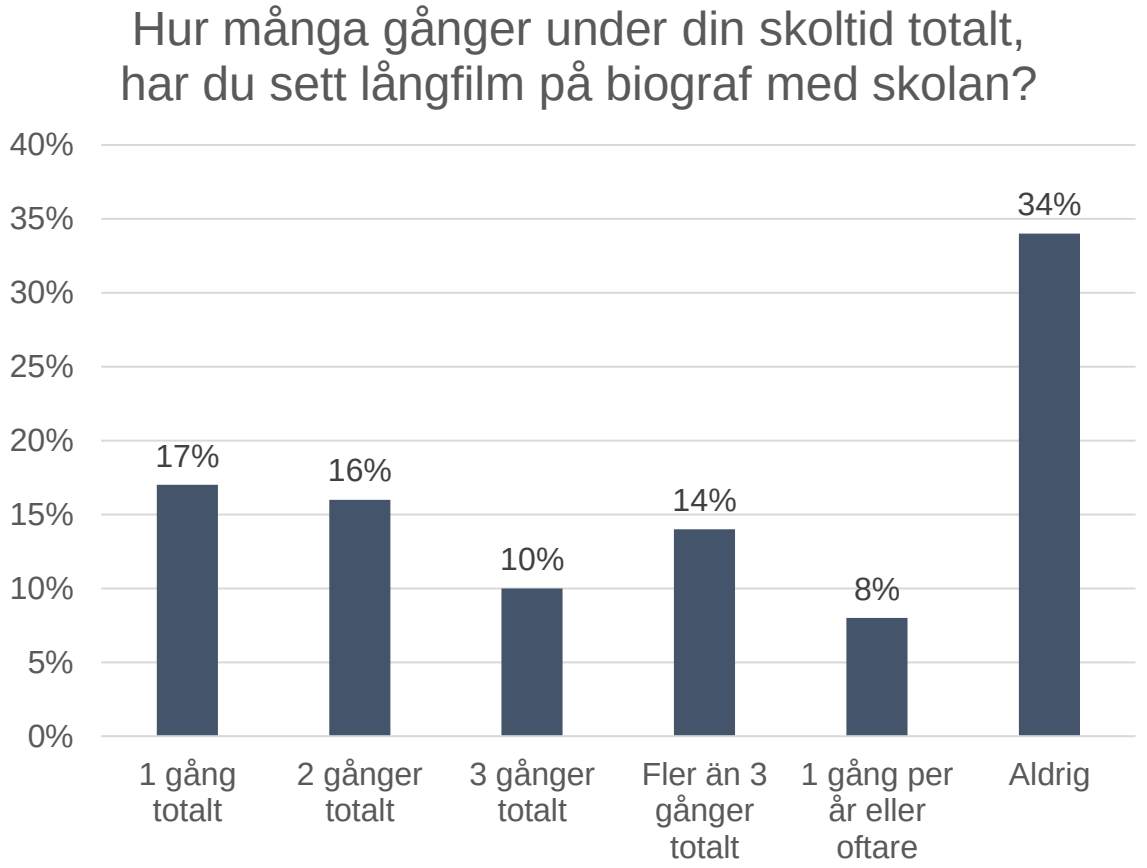

Svenska Filminstitutet

Hur många gånger har unga svenskar sett bio med skolan?

- Geografiskt finns större skillnader. Att gå på bio med skolan är mycket vanligare i Södra och Norra Sverige än i Östra. (Östra Sverige innefattar – Stockholms, Uppsalas, Södermanlands, Östergötlands, Örebros och Västmanlands Län)

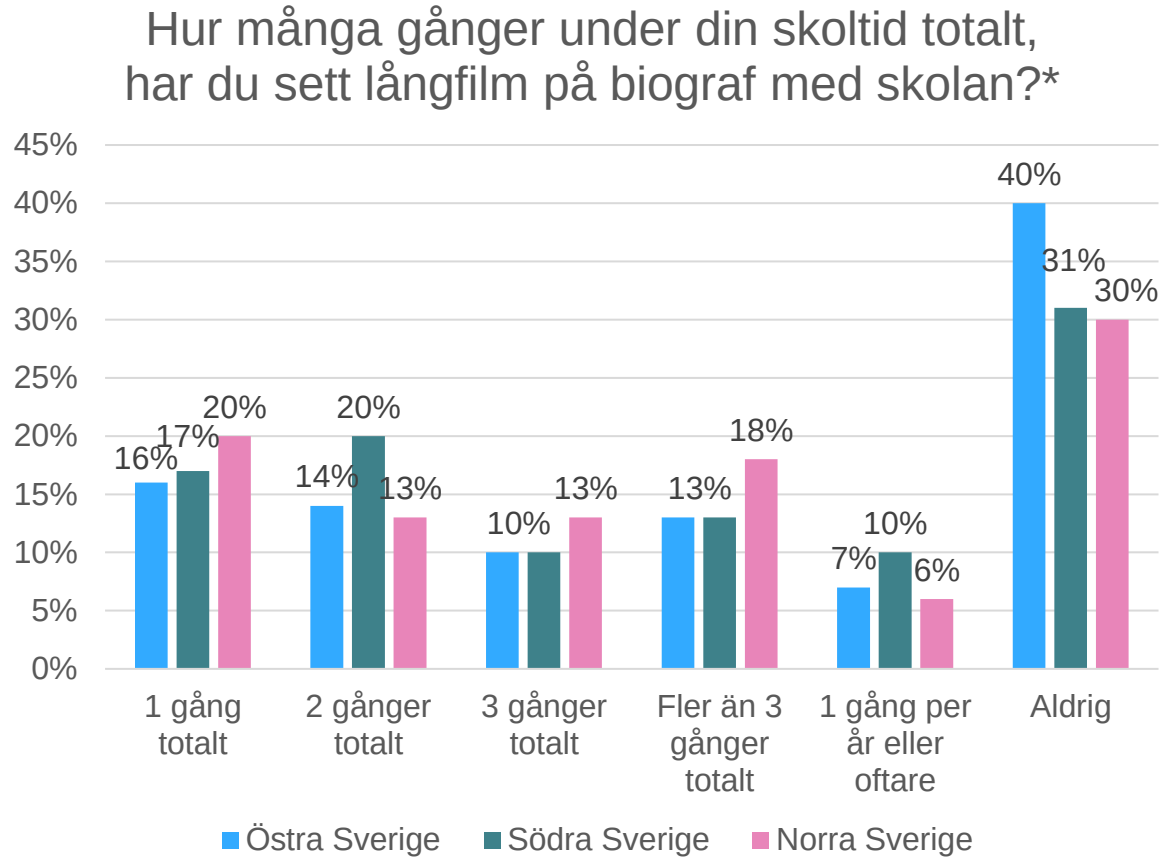

Uppdelning enligt NUTS 1

Svenska Filminstitutet

Hur många gånger har unga svenskar sett bio med skolan?

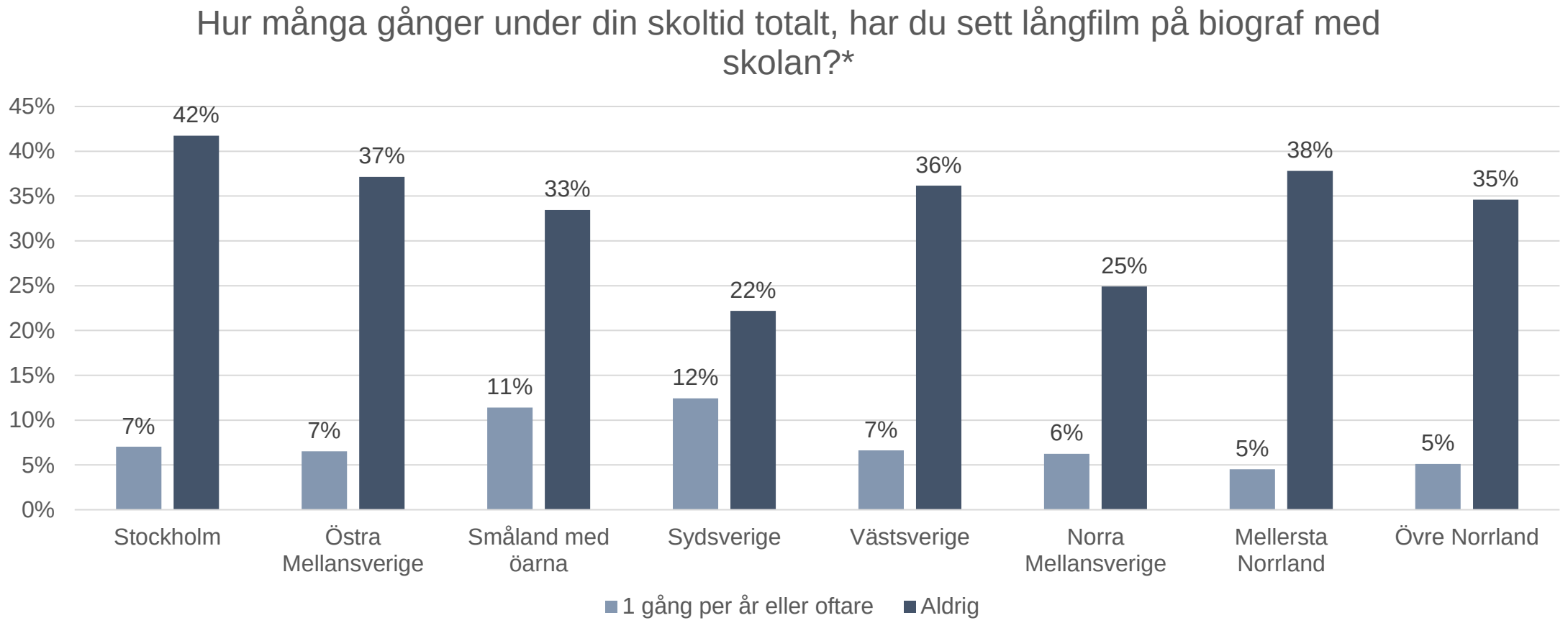

Uppdelning enligt NUTS 2

Svenska Filminstitutet

Filmskapande som en del av undervisning

- 76 procent har åtminstone en gång gjort en film eller skapat ett filmklipp som en del av ett undervisningsmoment eller liknande.
- 10 procent uppger att de använder filmskapande i skolan åtminstone varje månad.
- Det finns en viss könsskillnad. 14 procent av män använder filmskapande åtminstone varje månad jämfört med 6 procent av kvinnor.
- Men det är något mer sannolikt att män inte använt filmskapande i skolan överhuvudtaget jämfört med kvinnor.

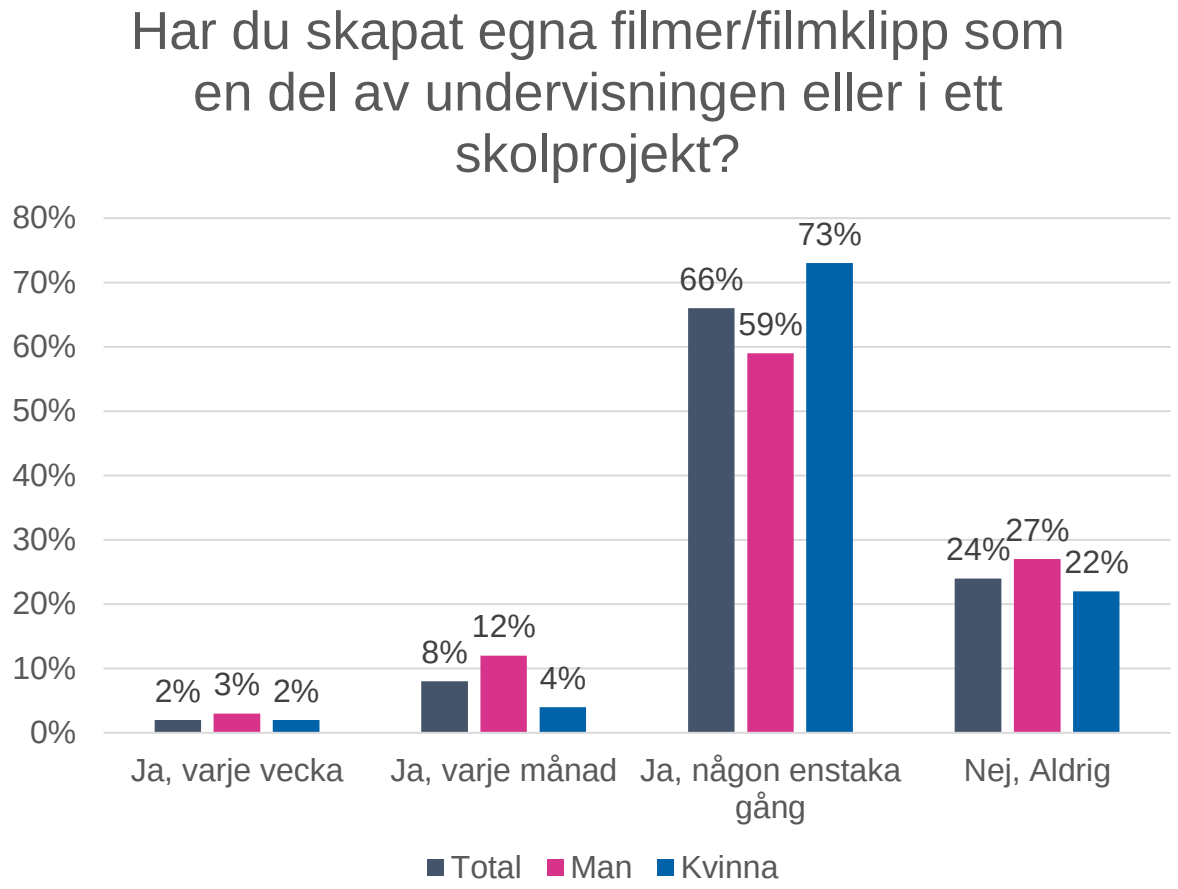

Svenska Filminstitutet

Unga svenskar och filmkurser

- En fjärdedel av unga svenskar uppger att de gått åtminstone en filmkurs. Antingen i skolan, på filmkollo eller på kulturskolan
- Alltså har cirka tre fjärdedelar av unga svenskar aldrig gått en filmkurs.
- Fler unga män än kvinnor har gått på filmkurs.

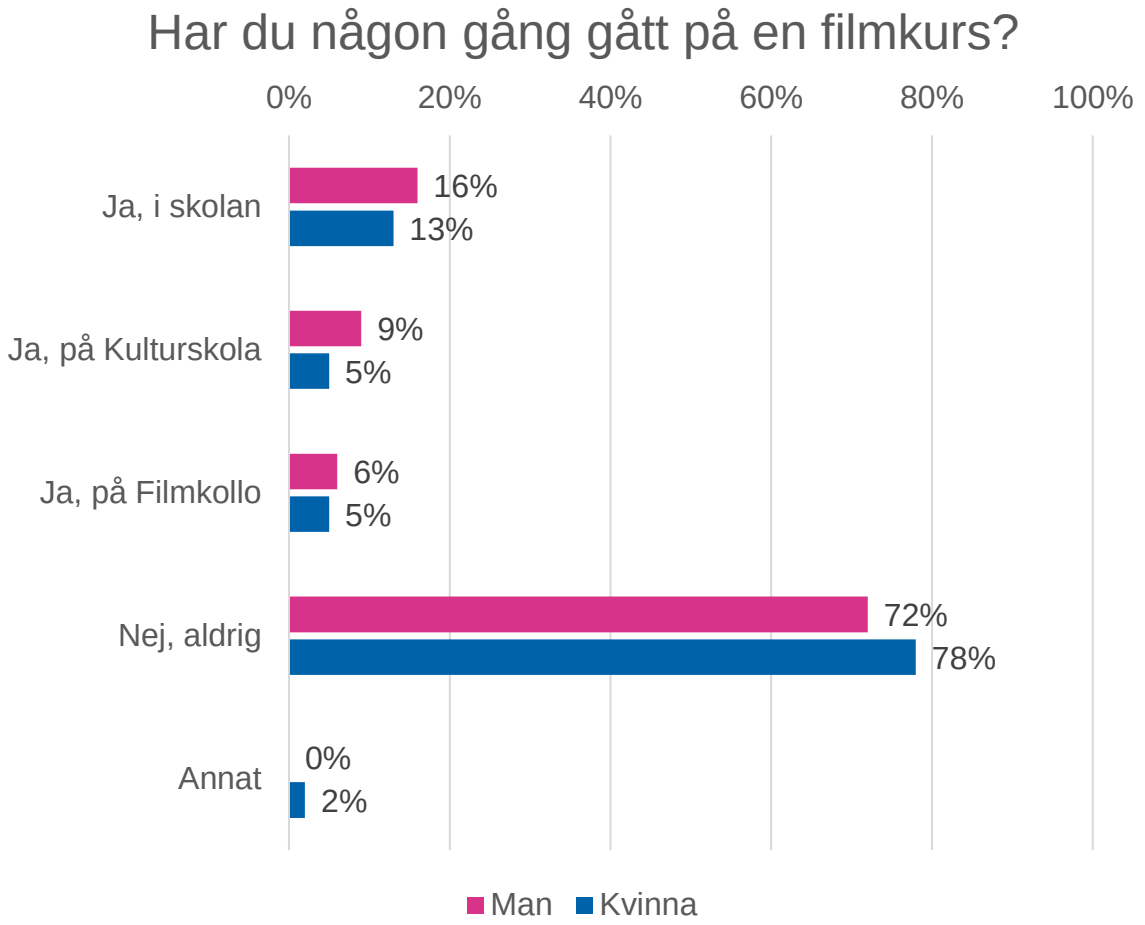

Svenska Filminstitutet

Vad för filmskapande har unga svenskar testat?

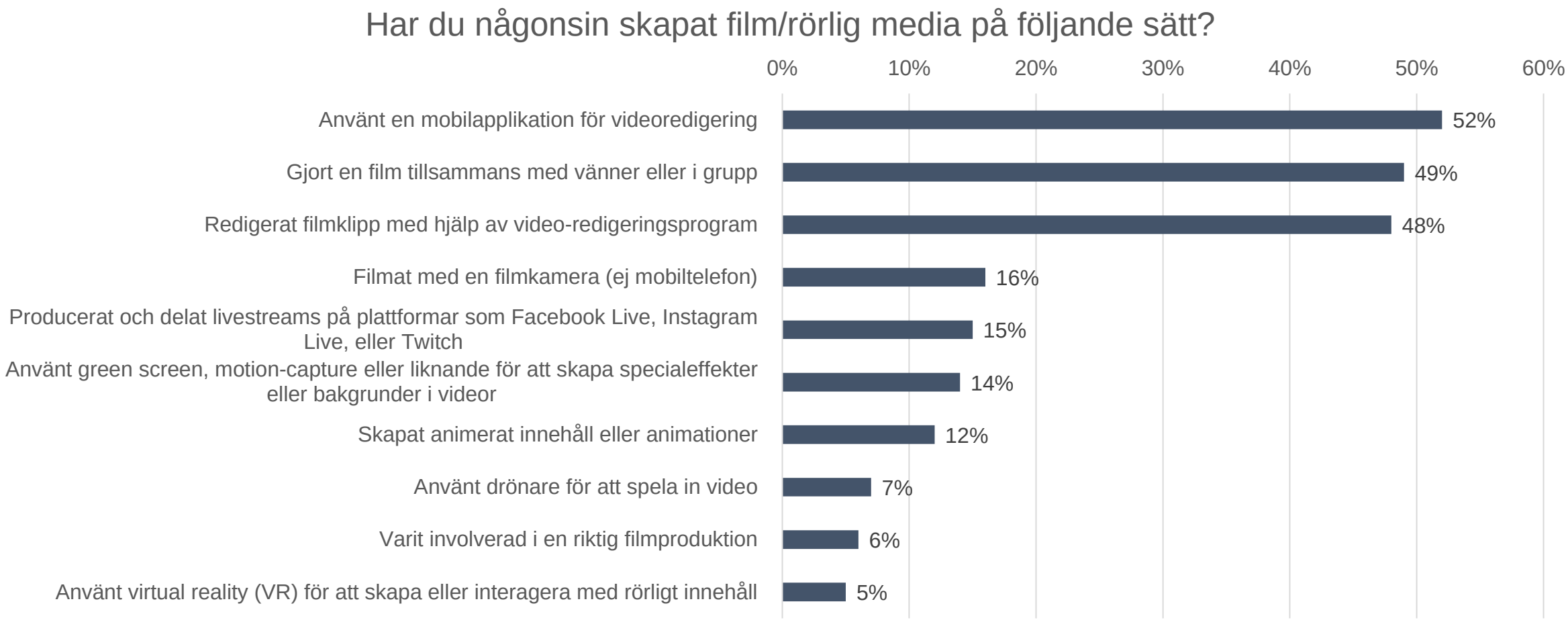

Svenska Filminstitutet

Unga svenskars klippuppladdningsvanor

- Att ladda upp klipp på sociala medier är vanligt förekommande bland ungdomar. 41 procent gör det åtminstone en gång i månaden och en fjärdedel gör det åtminstone en gång i veckan.

- Det är stor skillnad mellan könen här. Kvinnor är definitivt mer aktiva än män. Trots att båda könen spenderar mycket tid med att titta på korta reels/klipp.

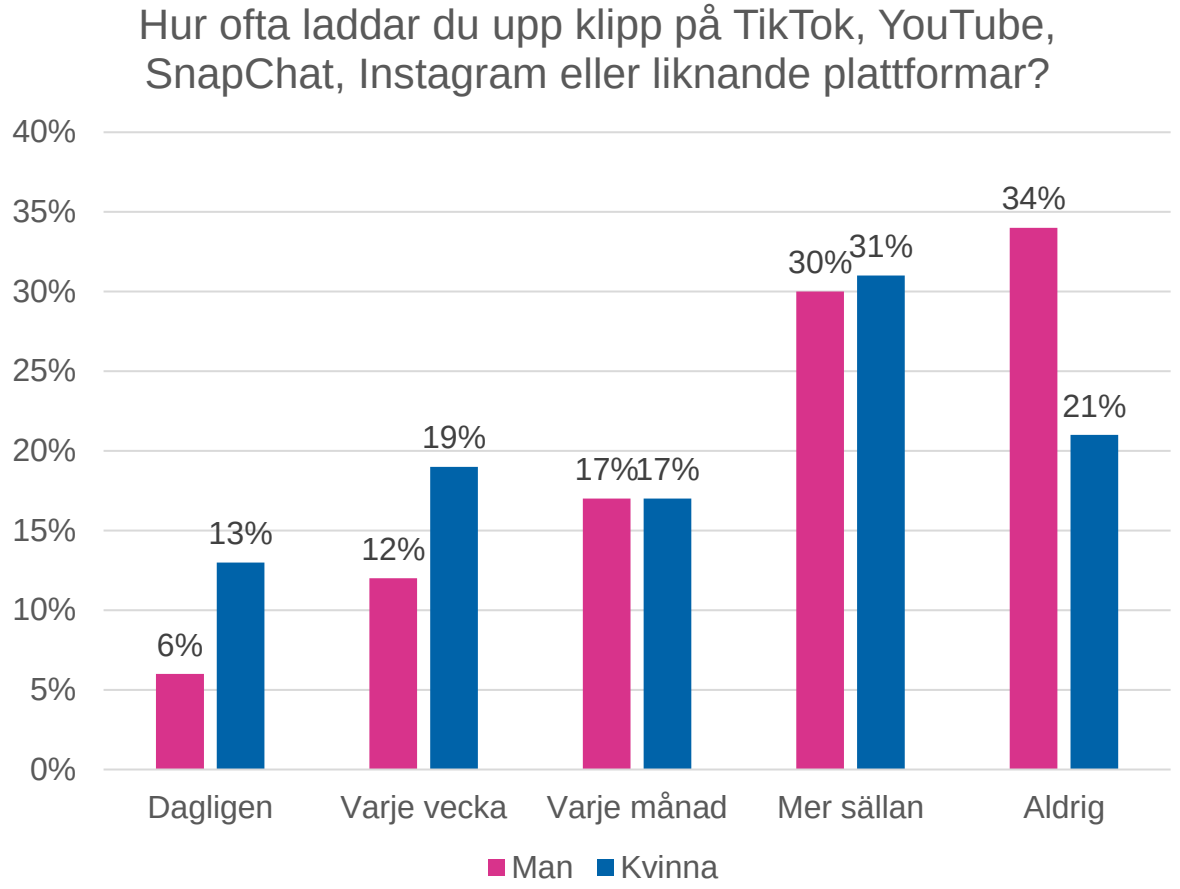

Svenska Filminstitutet

Vilken media lägger du mest tid på?

- Film kommer på fjärdeplats i total ranking efter Reels/korta klipp, längre videos (på t.ex. Youtube) och TV-serier när det kommer till vilka medier som unga spenderar mest tid på.

- Korta format, annat video-content och Tv-serier är därmed de främsta konkurrenterna för långfilm när det kommer till mediekonsumtion hos unga.

- Bland unga män är även TV/datorspel något som rankar högre än långfilm

- 6 procent valde film som den sorts rörlig media som de spenderar mest tid på.

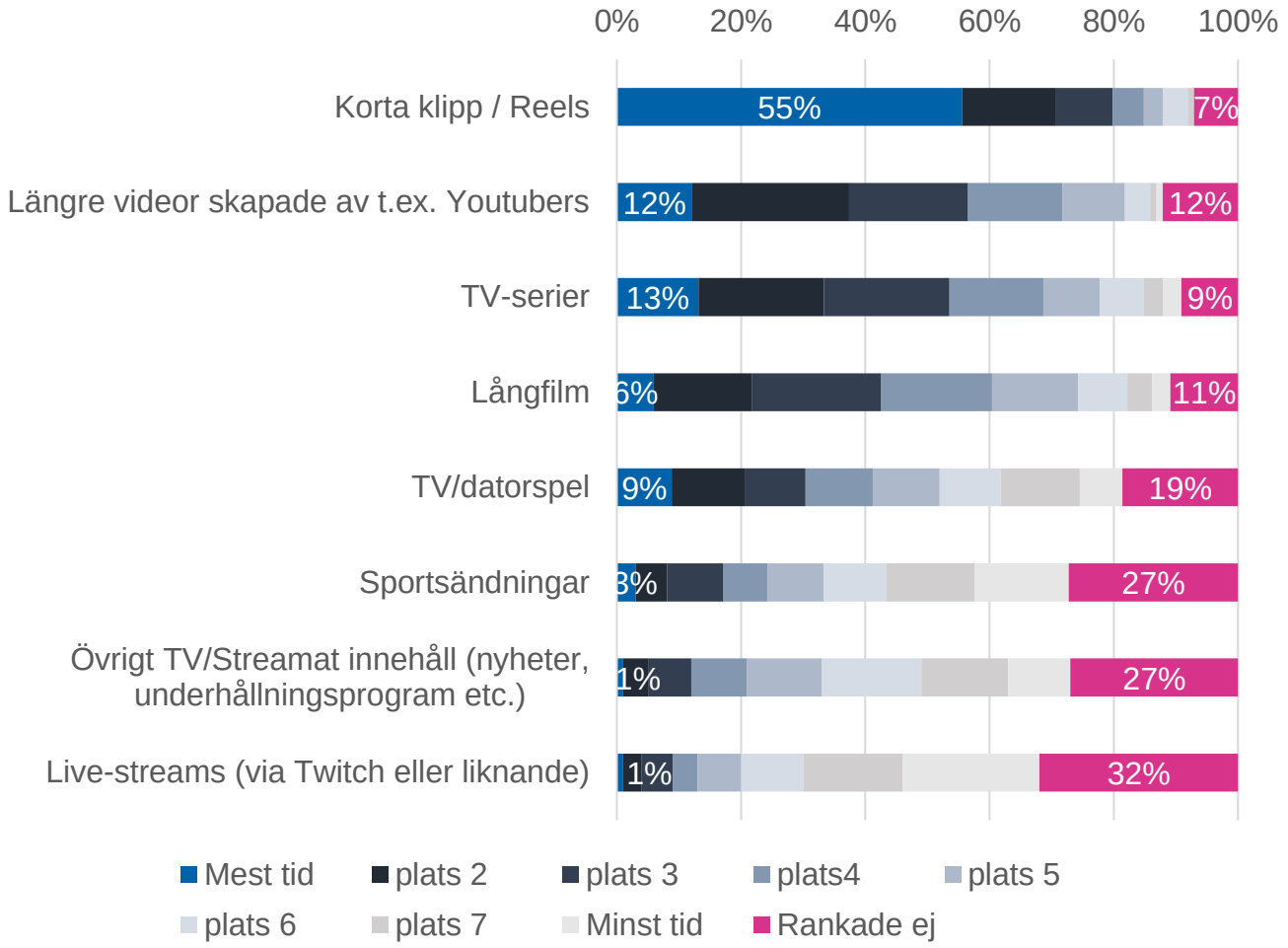

Svenska Filminstitutet

Vilken media lägger du mest tid på?*

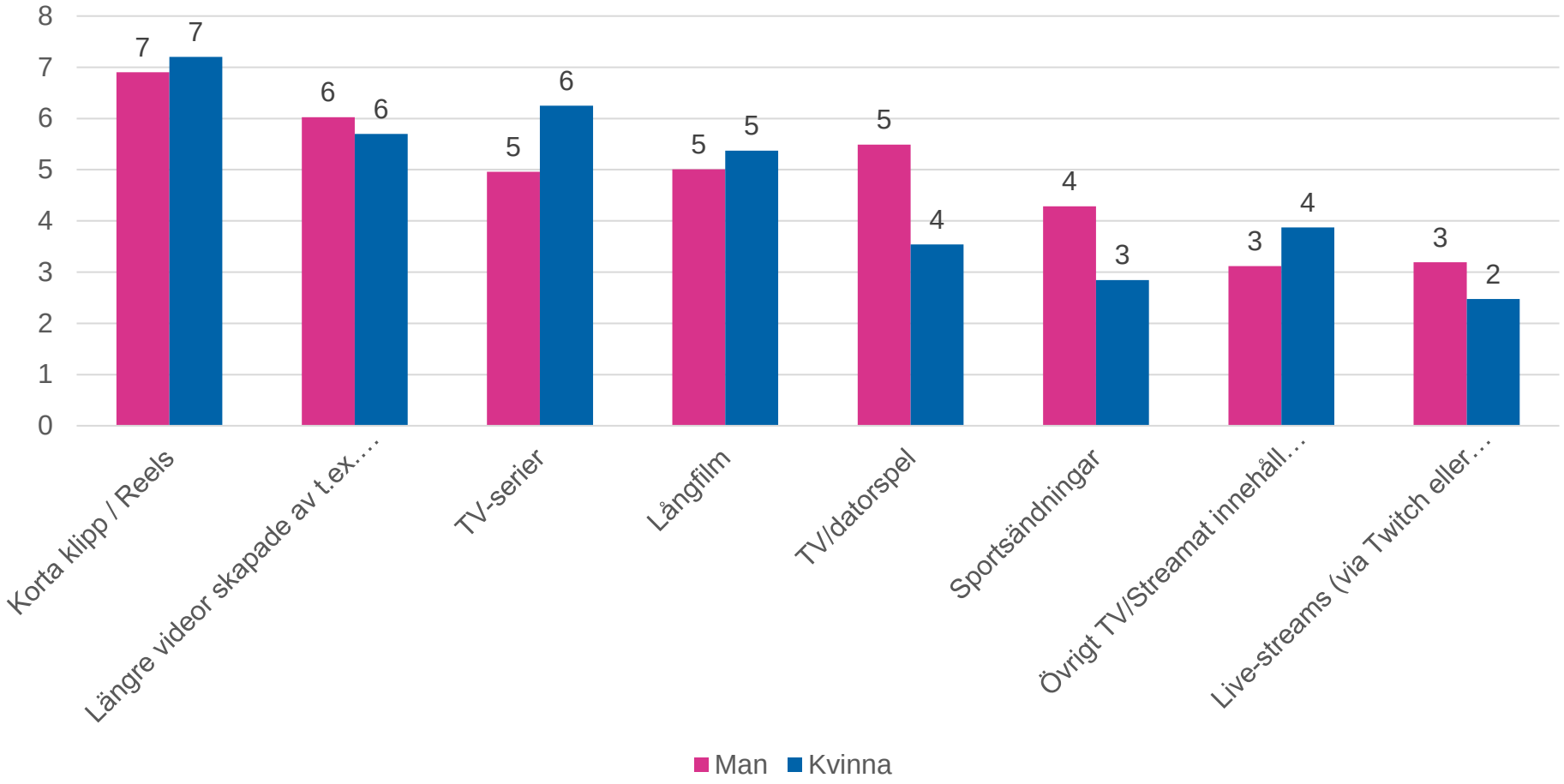

*Medelrank per alternativ exklusive respondenter som ej rankat alternativen

Svenska Filminstitutet

Vilken media lägger du mest tid på?*

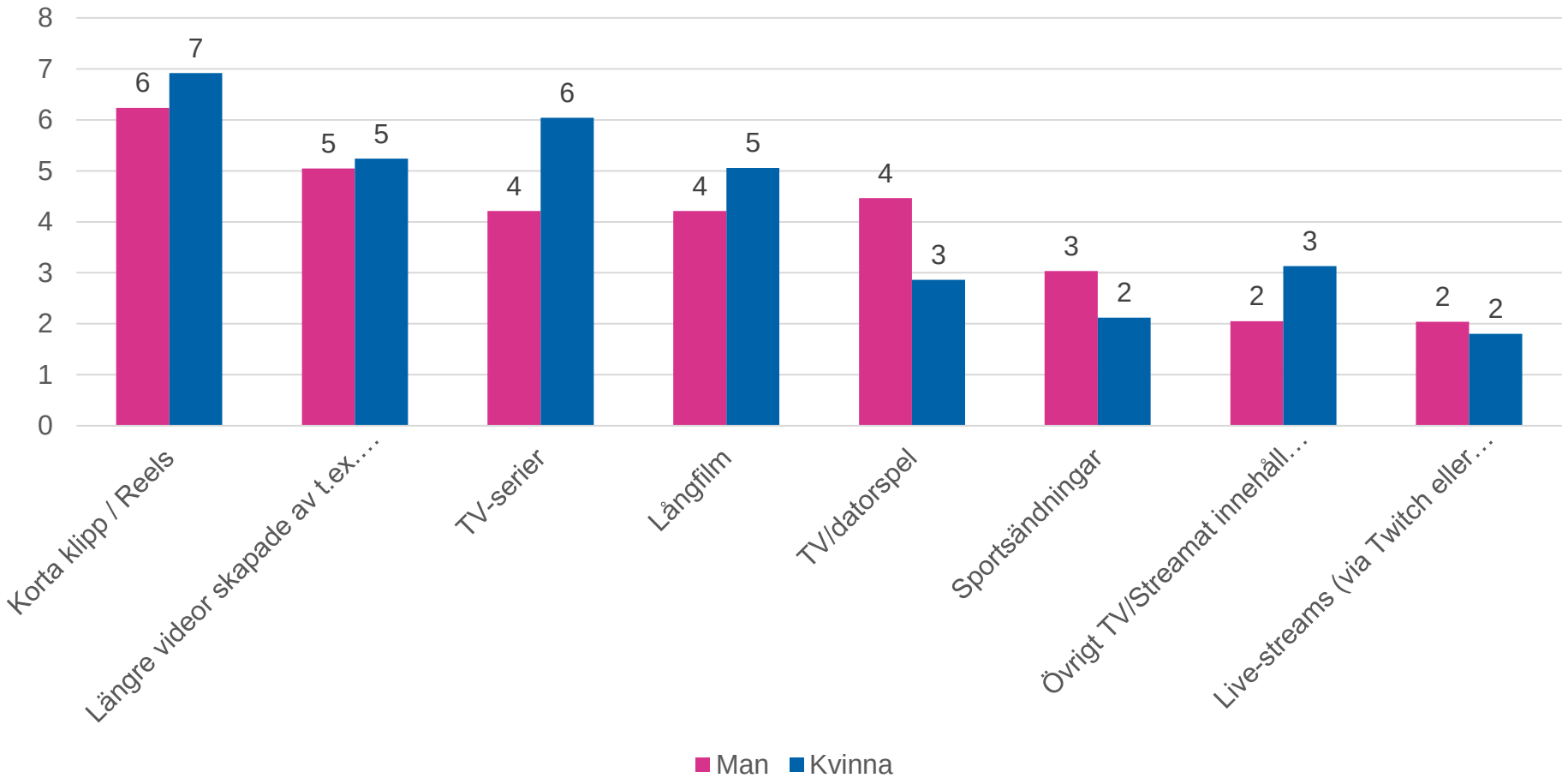

*Medelrank per alternativ inklusive respondenter som ej rankat alternativen

Svenska Filminstitutet

Majoriteten av unga svenskar är intresserade av film

- 60 procent av unga svenskar uppger att påståendet “Jag är filmintresserad!” stämmer mycket eller ganska bra in på sig själva.
- Väldigt få, 14 procent, uppger att det inte stämmer alls eller speciellt bra.
- En fjärdedel av respondenter uppger att de varken är intresserade eller ointresserade av film.

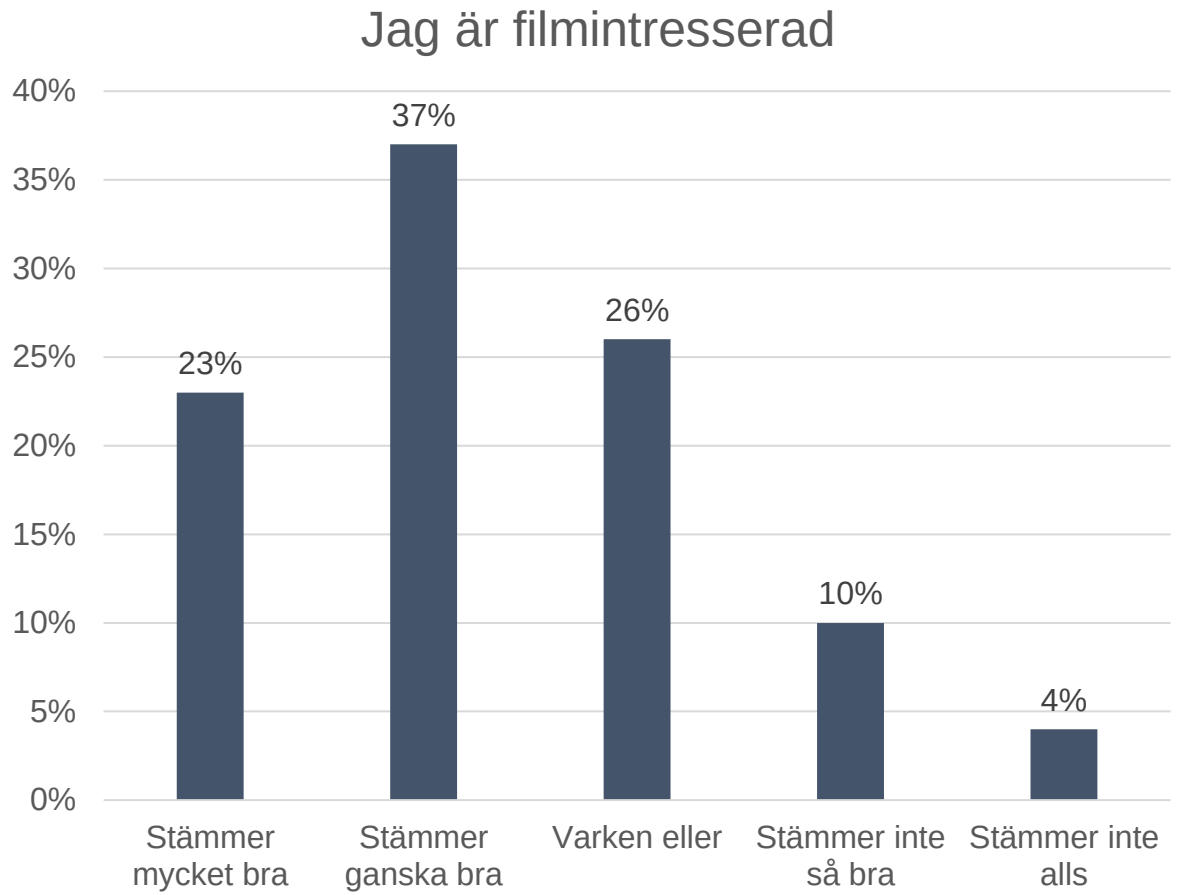

Svenska Filminstitutet

En tredjedel av unga svenskar burkar fundera prata och analysera filmer efter att ha sett den

- 31 procent av unga svenskar uppger att de alltid eller ofta brukar fundera på/ prata om / analysera filmens innehåll efter att du har sett den
- 31 procent uppger att de sällan eller aldrig gör detta.
- 39 procent uppger att de ibland gör detta.

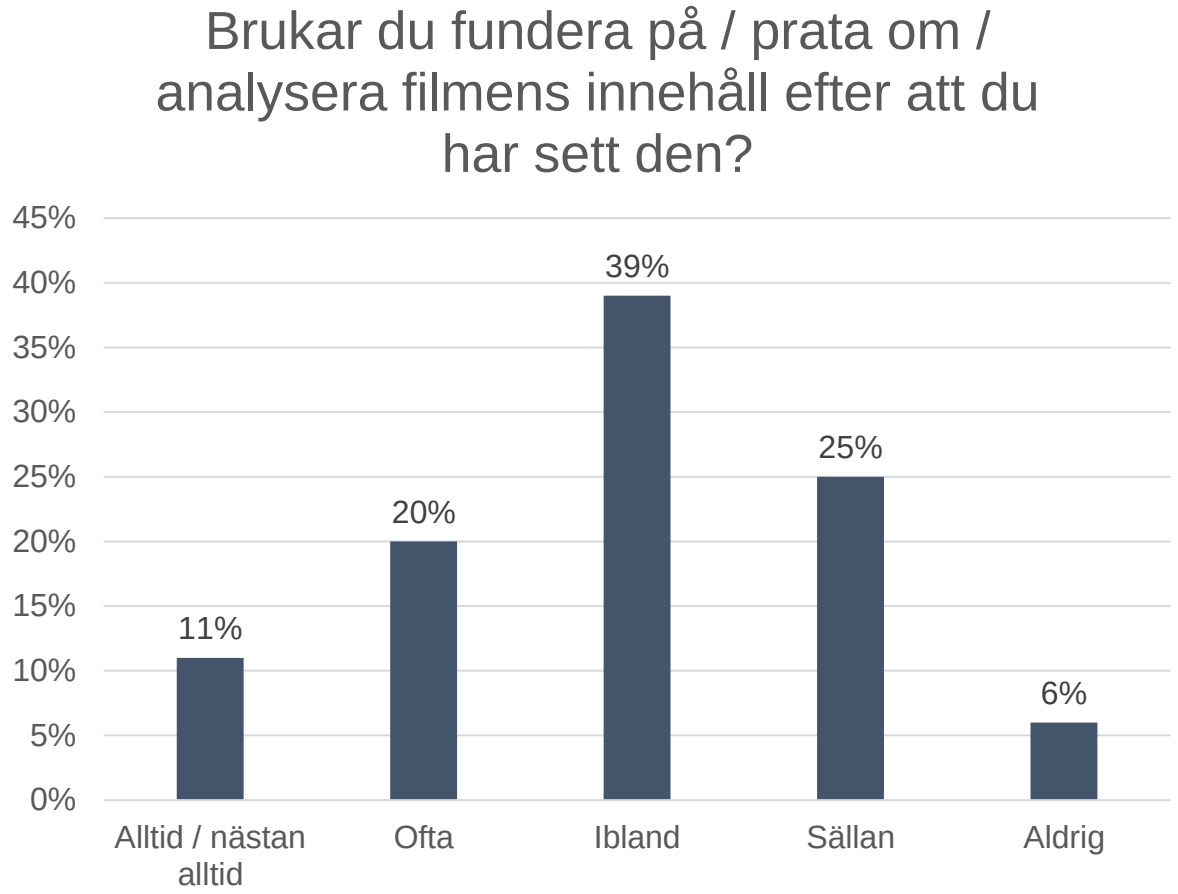

Svenska Filminstitutet

Unga svenskar anser sig i stor utsträckning har goda kunskaper om film

- 41 procent av unga svenskar uppger att påståendet ”Jag har goda kunskaper om film”(jämfört med jämnåriga/kompisar) stämmer mycket eller ganska bra in på sig själva.
- En femtedel av unga svenskar tycker inte påståendet stämmer speciellt bra eller inte alls in på sig själva.
- 39 procent uppger att de varken har bättre eller sämre filmkunskaper än sina jämnåriga kamrater.

Svenska Filminstitutet